

Päijät-Hämeen ILVES

Päijät-Hämeen Reservipiiri ry:n tiedotuslehti 2/2012

Mill Jazz, kesän paras puistokonsertti Lahdessa s. 6

Tässä lehdessä mm.

- Tasokas vänrikki- ja kersanttipäivä Hälvälässä s. 2
- Info-tilaisuus paikallispataljoonan perustamisesta s.3
- Lippujuhlapäivän ylennetyt ja huomioidut s. 4
- SM Perinne-ase kilpailu Mikkelissä s. 5
- Kaitseliitin Tallinnan Malevan vuosipäivä s. 9

Turvallisuus- ja puolustusmessut Lahdessa 27.-29.9.2012 s.13

Päijät-Hämeen Maapuolustuksen tulevaisuudesta

Helmikuun kahdeksas Puolustusvoimien komentaja kenraali Ari Puheloinen toteaa, että maata ei puolusteta varuskunnilla. Tässä uudessa järjestelyssä menetämme oman rykmenttimme, Hämeen Rykmentin, mutta onnistuimme pitämään Hälvälän ja mahdollisimman Hälvälän ja mahdollisimman tiedon mukaan Hollola vielä uhmaa esitystä itsekäiden tarkoituksienä motivoimana. Kunnan johdolla ei ole näköjään ymmärrystä koko maakunnan tarpeesta säilyttää Hälvälä edelleen Puolustusvoimien harjoitusalueena, sillä vain siten säilytämme mahdollisuuden ylläpitää puolustusvoimien ja vapaaehtoisen maapuolustuksen koulutuksen maakunnassamme. Meitä Päijät-Hämeen 55 000 reserviläistä velvoittaa edelleen sotilasvala. Se velvoittaa asevelvollisuuden suorittaneita, Päijät-Hämeen miehiä ja naisia jatkuvasti ylläpitämään sotilaallisia tietoja ja taitoja oman hyvän fyysisen kunnon lisäksi. Puolustusvoimau-

distuksen myötä Reserviläisliiton, Reserviupseeriliiton, Maapuolustuskiltojen ja Naisten yhteisen Maapuolustuskoulutusyhdistyksen, MPK:n asema tulee korostumaan tulevan koulutuksen toteutuksessa. Edelleen paikallisten jäsenyhdistysten rooli erilaisten tapahtumien järjestäjänä terävöityy yhdessä Puolustusvoimien kanssa. Tämän toi selkeästi esille myös Hämeen Rykmentin esikuntapäällikkö evl Mikä Peltoniemi kokelaisten ylentämistilaisuudessa Hennalassa kesäkuussa. Kaikkiaan, tänä siirtymäaikana Hämeen Rykmentti on kiitettävästi johtanut ja ohjannut tulevien toimintojen suuntalinjoja.

Vastaisuudessa maakuntamme tulee kuulumaan 70 kilometrin päässä, Hämeenlinnassa sijaitsevan Panssariprikaatin vaikutuspiiriin. Alueellemme jää vain Päijät-Hämeen Alue-toimisto, mikä on Lahdessa tarkka osoite jää vielä nähtäväksi. Uudessa taistelutavassa alueellinen puolustus korostuu. Aiemman suunnitelman mukaisesti maakunnan turvaksi peruste-

taan reserviläisistä Paikallispataljoona. Alustavista suunnitelmista rykmentti järjesti jo alkukesästä infotilaisuuden. Suunnitelmat julkaistaan myöhemmin syksyn aikana ja värväys aloitetaan. Aktiivisille ja halukkaille reserviläisille tarjoutuu näin mahdollisuus vaativaankin toimintaan. Tässä yhteydessä on hyvä huomioida, että kun uudistuksen myötä sodanajan reserviä pienennetään, meistä moni, noin kolmasosa menettää sijoituksensa ja siirtyy sijoittamattomaan reserviin. Valan velvollisuus ei poistu, mutta he jäävä säännöllisen koulutuksen ja urakehityksen ulkopuolelle. Osallistuminen Paikallispataljoonan tai muun vapaaehtoisen reservin toimintaan voi luoda uuden mahdollisuuden kehitykseen. Napit kauluksessa kertovat osaamisesta ja vastuullisesta toiminnasta joukon edessä ja puolesta.

Harjoitusalueiden käytöstä tulee neuvotella pitkäaikaiset sopimukset Puolustusvoimien, alueen kuntien, poliisin, maapuolustusyhdistysten ja ampuma-

sekä metsästysyhdistysten kanssa. Maakunnassa tulee olla harjoitusalue, aivan kuten maakunnassa tulee olla teatteri. Teatteri on Päijät-Hämeessä toiminut Lahdessa, valtion ja lahtelaisten rahoittamana vajaat 100 vuotta. Samoin on Hollolan Hälvälässä ollut harjoitusalue Puolustusvoimien rahoittamana. Hälvälän harjoitusalueen ampumaradat ovat kansainvälistä tasoa. Uusia ampumaratoja alueellemme on vaikea perustaa, niinpä olisi luonnollista edelleen kehittää korkeatasoisen ampumaradan toimintoja ja kiinnittää huomiota myös mahdollisiin oheistarpeisiin. Erilaisten kilpailujen määrää ja nykyisten kilpailujen toimintoja voisi alueella myös tarkastella uusien silmin. Esimerkiksi ampumahiihdon kilpailujen järjestäminen Lahdessa-Hälvälässä tulisi ottaa uudelleen tarkasteluun. Kansainväliset tapahtumat tuovat alueelle myös tuloja ja työtä.

Me olemme Isänmaa ja sen turvallisuus, meidän tekemää työtä.

Päijät-Hämeen Reservipiirin puheenjohtaja, Juha Tarnanen,

Tasokas vänrikki- ja kersanttipäivä Hälvälässä

Aina kun tapahtumia järjestetään, toivotaan hyviä ilmoja ja huollon saumatonta pelaamista. Näin tapahtui 12.5, kun piirimme järjesti Alueoimistomme kanssa MPK:n harjoituksena jälleen vänrikki- ja kersanttipäivän Hälvälän harjoitusalueella. Alun esittelyt Alueoimiston, MPK:n, Maakuntakomppanian ja reser-

vipiirimme toiminnasta oli jätetty minimiin, jotta nuorten miesten kanssa päästään itse toimintaan. Päivänhän on ideoinut Suomen Reserviupseeriliitto ja velvoittanut piirinsä ja yhdistyksensä niitä vuosittain toteuttamaan. Meillä Päijät-Hämeessä, kun piirien toimintoja on yhdistetty, on luonnollista että kersanttikin ovat

mukana. Valtakunnallisesti päivät ovat hyvin suosittuja ja meilläkin oli jälleen hyvin osallistujia. Yli 20 vänrikkiä ja kersanttia, kaikki toisilleen entuudestaan tuntemattomia, alueoimiston kutsumia saapui ennakkoluulottomasti mukaan. Ammuttiin piirin jäseniltä kerätyillä 9mm pistooleilla, glockeilla, mikä oli mo-

nelle uusi, mutta elokuvista tuttu ase. Edelleen ammuttiin siviilien reserviläiskivääreillä ja päästiin vertaamaan tuloista varusmiesaikaa. Päivän eittämätön kruunu oli maakuntakomppanian poikien vetämä rasti köysilaskeutua Hälvälän harjoitusalueen tornista. Sekin oli hyvin vedetty ja turvallisuus huomioitu.

Lahden Reserviupseerikerhon toimintaa tukevien naisten kokkaaman kotiruoan yhteydessä oltiin jo tuttuja toisillemme ja juttu kulki. Poiminta miesten keskustelusta:

- Pelottiko laskeutuminen?
- Ei
- Mulla ensimmäinen pelotti, mutta toinen oli jo helpompi.

Joku kertoi myös lihapulla suussa ampuneensa ensimmäisen kerran reserviläiskiväärillä yli 90 pistettä, todeten että "rittävä harjoitustauko tekee mestarin"

Onnistunut päivä kaikkiaan, toivottavasti mahdollisimman moni sai kipinän lähteä mukaan tulevaan toimintaan.

Info-tilaisuus paikallispataljoonan perustamisesta

Hämeen Rykmentti kutsui vastuu-alueensa reservin, meidät päijät-hämäläiset kuulemaan kuinka vastaisuudessa alueellamme ryhdymme rakentamaan alueellisia joukkoja ja vapaaehtoista sotilaallista tointa. Kokoonnuimme vaatimattomalla joukolla Lahden Varuskunnan auditorioon 13.6. Vaikka meillä oli ”siipi vähän maassa” komentaja ev Risto Kolstelan ja aluetoimiston päällikön evl Kimmo Hartikaisen esitys loi meihin kuulijoihin vankan uskon ja jopa innostuksen tulevasta. Puolustusvoimien uudelleenjärjestely ottaa nyt aikansa, mutta alueen suunnitelmat etenevät. Kun henkilöstöuudistus saadaan valmiiksi

alkaa Paikallispataljoonien rakentaminen ja Päijät-Hämeeseen tehdään oma. Lyhyesti, ja vielä valmistelussa oleva idea on seuraava: varsinainen iskujoukko on edelleen Maakuntakomppania, mitä täydentää erikoisosaamisen joukot mm. johdon, viestin, sotilaspoliisin, huollon ja muiden tarvittavien erikoisjoukkojen osalta.

Alueellejäävä Aluetoimisto aloittaa järjestelyt yhdessä MPK:mme kanssa heti kun suunnitelmat ovat valmiit. Me, jo järjestynyt reservi otamme rekrytoinnin ohjelmaamme. Paikallispataljoonan tehtävä on alueellinen, tämän luulisi erityisesti innoittavan toimeen mukaan. Tuleval-

le toiminnalle Hälvälän harjoitusalueen säilyminen on elinehto. Puolustusvoimien sotilaallista koulutusta ja harjoituksia voidaan järjestää rauhanaikana ainoastaan sen alueella. Tätä tulevaa toimintaa tukemaan aloitamme piirissämme uuden taistelutavan teema-illat heti kesän jälkeen. Tarkoitus on kiertää eri paikakunnilla ja katsoa oman kylän sotilaallista asemaa uuden taistelutavan kannalta. Kaikkiaan voimme olla luottavaisin mielin ja innolla tarttua toimeen isänmaan puolesta, kun meillä on vielä tulevaisuuteen ohjaamassa kyvykkäät oman Rykmenttimmekin johtajat.

Komentaja eversti Risto Kolstela avasi tilaisuuden

JR 22 Perinnemarssi

17.6. 1941 maassamme tapahtui merkittävä ilmiö. Sysmässä se ilmeni nuorina suojeluskuntapoikina, jotka kipittivät tai pyöräilivät ympäri pitäjää jakamassa pieniä pihvilappusia raavaille miehille. Kortin ylälaidassa luki: käsky saapua reservin ylimääräiseen palvelukseen. Lisäksi siinä oli numero, asevelvollisen sotilasarvo ja nimi sekä paikka, missä tuli ilmoittautua. Useilla sysmäläisillä tuo paikka oli Nuoramoisten suojeluskuntatalo, sittemmin Nuorisoseuratalona tunnettu. 21. kesäkuuta tuo joukko lähti marssimaan talolta jalkaisin kohti Heinolaa, lopullisena tavoitteena Syväri. Liian moni näistä Jalkaväkirykmentti 22:n kolmanteen pataljoonaan kuuluneista miehistä jäi tuolle taipaleelle.

Tämän päivän reserviläiset päättivät kuluneena talvena lähteä isien ja isoisien jäljille. Kesäkuun 16. päivä kokoontui Nuoramoisten Nuorisoseuran talolle tiedustelu-

ja valmisteluosasto, joka oli vakaasti päättänyt marssia tuota samaa reittiä Heinolaan. Lähtö tapahtui kello 8.45, kuten silloinkin, ja etsien maastosta silloista tieuraa alkoi isien JR 22:n ensimmäinen perinnemarssi. Monin paikoin on vielä löydettävissä senaikainen huolimatta useista tieremonteista. Missä vanha tie oli hävinnyt, etsittiin sopiva korvaava ura.

Onkiniemen Nuorisoseuratalo oli aikoinaan lepopaikkana ja siinä tämäkin joukko hetken lepuutti jalkojaan. Helteinen kesäpäivä teki parastaan imeäseen miehistä ja tässä vaiheessa myös yhdestä naisesta mehut, mutta kun se ei siinä onnistunut, luovutti ja lähetti virkistävän sateen marssijoiden niskaan. Heinolan Maaherranpuisto saavutettiin kello 19.30 noin neljänkymmenen kilometrin taipaleen jälkeen. Alkuperäinen joukko saavutti Heinolan puolen yön aikaan, mutta täytyy muistaa, että ky-

seessä oli huomattavasti suurempi joukko, jolla oli vielä edessään vuosien reissu, joten vauhdinpitokin oli mitoitettu sitä nähdessä.

JR 22 oli koottu päijät-hämäläisistä miehistä, se kuului 5:een Divisioonaan ja taisteli hyökkäysvaiheen aikana rajan pinnasta Ristikankaalta mm. Kokkarin, Viteleen ja Varloin kautta Lotinapeltoon Syvärille, mikä saavutettiin 7.9.1941 klo 9.30. Kunnioittaakseen näiden miesten työtä ja muistoa Asikkalan ja Sysmän reserviläiset päättivät järjestää tämän ensimmäisen muistomarssin ja tarkoituksena on, että ensi vuonna marssitaan oikein kunnon joukolla. Kokonaismatka on tuo 40 km, mutta mukaan voi tulla matkalta tai marssia vain osan, kukin aikataulunsa ja halujensa mukaan, pääasia on osallistuminen. Seuraavina vuosina tapahtuma voisi kiertää Päijät-Hämeessä JR 22 Perinnemarssi-nimisenä tapahtumana.

21.6.1941 Onkiniemi, marssitauko ns-talon kentällä, taustalla Puustelin talo. Kapteeni Virmailan komppanian miehet huoltavat jalkojaan. Kuva Jalo Rekola

16.6.2012 Onkiniemi, ns-talo. Perinnemarssin osanottajat huoltavat jalkojaan. Kuva Heikki Rekola

Lippujuhlapäivän ylennetyt ja huomioidut

Lahden Varuskunta järjesti Päijät-Hämeen Reservipiirin kanssa yhteisen ylentämisen ja palkitsemistilaisuuden 4.6. Lahden Upseerikerhon hienoissa tiloissa Hennalassa. Komentaja, eversti Risto Kolstela luki ylennetyt ja piirin puheenjohtaja Juha Tarnanen huomioitua reservissä. Heitä oli tänäkin vuonna runsaasti, vain harva oli jäänyt esteen takia tulematta. Ansiokkaasta toiminnasta reservissä huomioitiin Valkoisen Ruusun ritarimerkillä Heimo Lahtinen Orimattilasta, Kilta ansiomitalilla Risto Vuorisalo ja Urpo Karjalainen Lahdesta. Reserviupseeriliiton kultaisella mitalilla Keijo Aho Hollolasta. MPKL pronssinen kiltaristi Jukka Santavuori ja Lauri Säämänen Lahdesta. PH Reservipiirin hopeinen ansioristi: Heikki Hakala Lahti, Antti Lahtinen ja Ilkka Sipilä Hollola. Pronssinen ansioristi: Kai Pynnönen Hollola.

Tasavallan presidentti on ylentänyt Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä 4. kesäkuuta 2012 yhteensä 835 reserviupseeria ja erikoisupseeria.

Majuriksi: Kaartinen Pekka Heikki Hausjärvi, Siltanen Ari Olavi Lahti

Kapteeniksi: Karjalainen Tuomo Juhani Orimattila, Kuokka Jari Matti Tapio Hollola, Tommola Mikko Kai Juhani Hollola, Voutilainen Jukka Olavi Lahti, Väänänen Pekka Sakari Mäntsälä

Yliluutnantiksi: Halme Jorma Juhani Lahti, Komonen Pauli Olavi Nastola, Koskela Jyrki Rainer Mäntsälä, Lännepää Lauri Hollola, Mattila Heimo Olavi Kärkölä, Munter Henry Tapio Lahti, Mustamäki Ari Matti Antero Asikkala, Posio Asko Tuomas Mäntsälä, Sahamies Teuvo Sakari Lahti, Sarka Antti Juhani Lahti, Tärvenen Hannu Juha Ilmari Lahti, Valojää Jarmo Martti Tapio Heinola, Vartiainen Jari Juhani Lahti

Yliluutnantiksi (merivoimat): Laxén Jan Kristian Mäntsälä

Luutnantiksi: Erkkilä Asko Olavi Johannes Lahti, Haapalainen Antti Jaakko Olavi Lahti, Hakulinen

Timo Olavi Hausjärvi, Ipatti Antti Olavi Mäntsälä, Karikorpi Olli Antero Hausjärvi, Lappi Arttu Ville Eemeli Lahti, Lappi Joni Petteri Lahti, Paukikeri Jouni Tapani Mäntsälä, Pätsi Pauli Henrik Mäntsälä, Tolonen Joonas Ilkka Miikunpoika Lahti, Viertola Jussi Julius Lahti, Väänänen Kari Ilppo Juhani Hollola, Kilponen Lassi Pekka Lahti, Vuoristo Olli Juhani Orimattila

Lääkintäluutnantiksi: Jaakkola Panu Olavi Kärkölä

Sotilamestariksi: Alm Juha Matti Iitti

Yliväapeliksi: Aromaa Timo Antero Sysmä, Kari Mika Pekka Lahti, Mäyrä Janne Juhani Sysmä, Yrjölä Ari Henrikki Asikkala

Väapeliksi: Arva ja Miikka Markus Nastola, Heikkilä Jukka Sakari Hausjärvi, Kaivola Timo Sakari Asikkala, Kaschimäki Esa Pekka Padasjoki, Kokki Jouni Benjamin Heinola, Naumi Aki Petteri Sysmä, Ollikainen Jussi Seppo Petteri Heinola, Paganus Tero Taneli Askola, Rosendahl Risto Olavi Lahti, Santamäki Sami Seppo Sakari Orimattila, Seppälä Olavi Tapio Heinola

Ylikersantiksi: Aaltonen Antti Kimmo Artturi Hartola, Erjansalo Mika Samuli Heinola, Heinenon Harri Petteri Lahti, Horppila Petri Tapani Lahti, Ikonen Juha-Pekka Iitti, Juutinen Ari Juhani Mäntsälä, Kaikkonen Jouni Hannu Tapani Nastola, Kittelä Harri Juhani Lahti, Koskimaa Heikki Leevi Lahti, Koskinen Jari-Matti Mikael Lahti,

Ev Risto Kolstela huomioi Heimo Lahtista Suomen Valkoisen Ruusun Ritarimerkillä. Risto Vuorisalo (oik.) palkittiin Kilta -ansiomitalilla. Kuva Merja Hämäläinen, HämR.

Kousa Marko Ensio Orimattila, Leppä Ilkka Antero Pertunmaa, Marjamäki Petri Emil Orimattila, Mäkelä Esa Olavi Hollola, Möttönen Jaakko Matias Nastola, Nevalainen Mika Markus Lahti, Nupponen Sami Henrikki Lahti, Nyman Marko Sakari Heinola, Paasio Jenni Maaria Lahti Sainio Ari Sakari Hollola, Salo Matti Tapio Hollola, Siitonen Jarmo Juhani Hollola, Kalle Martti Johannes Joutsa, Snickeri Sami Petri Lahti, Suojanen Jouni Severi Lahti, Taavila Marko Petri Asikkala, Tiainen Janne Tapio Hollola

Kersantiksi: Heinenon Juho Sakari Lahti, Helenius Erkka Anton Johannes Lahti, Hinkkanen Sina Maria Lahti, Hokkanen Jorma Tapani Lahti, Johansson Onni Eino Au-

kusti Lahti, Jyrä Marko Jaakko Lahti, Kettunen Matti Juhani Heinola, Kitiinprami Tarmo Ilmari Lahti, Koistinen Jeremias Lahti, Kolhinen Pasi Petteri Lahti, Leppinen Tommi Tero Juhani Lahti, Lindström Jukka Petteri Lahti, Mäentalo Mika Petri Olavi Heinola, Niirainen Jouni Tapani Nastola, Nissinen Jukka Kalevi Hollola, Nurmela Jaakko Erik Hollola, Parikka Lasse Kalevi Lahti, Pekkola Timo Juhani Lahti, Ronkainen Kari Antero Mäntsälä, Salmela Jari Tapani Heinola, Salmi Juha Veikko Lahti, Samola Kimmo Olavi Orimattila, Saranlinna Mika Petri Nastola, Seppälä Ilkka Erik Lahti, Suokas Anssi Juhani Hollola, Toivanen Sami Petteri Lahti, Vallinen Janne Tapio Hollola, Vilhunen

Lauri Tapio Hollola

Alikersantiksi: Ahosmäki Ari Olavi Lahti, Haverinen Heikki Petteri Lahti, Ihajoki Markus Eemeli Lahti, Immonen Antti Mikael Heinola, Jokinen Mika Matti Johannes Hollola, Järvelä Jaakko Juhani Hollola, Katila Tommi Juhani Hollola, Kleemola Kari Heikki Lahti, Korjalainen Jari Seppo Lahti, Kumpulainen Arttu Olavi Hollola, Lehtonen Jukka Samuli Lahti, Peltonen Timo Kalevi Mäntsälä, Saarikko Tarmo Jukka Asikkala, Salmitie Hannu Petri Lahti, Tolsa Tuukka Samuli Nastola, Nieminen Ossi Mikael Hollola, Sartamo Kari Olavi Lahti

junen Pertti Juhani Lahti, Kokki Tatu Antero Lahti, Laaksonen Jaakko Johannes Lahti, Lehtonen Antti Sakari Iitti, Mäkelä Jari Petri Juhani Lahti, Mäkelä Mikko Juhani Lahti, Nissinen Lassi Pekka Tapio Hollola, Näveri Janita Maria Lahti, Punkka Ari-Juhani Mäntsälä, Rajala Sami Heikki Kristian Heinola, Rouhiainen Riku Toni Viljami Heinola, Salminen Jarkko Kristian Heinola, Tamminen Mirka Kaarina Hausjärvi, Tarkiainen Juuso Oskari Heinola, Toukonen Teemu Ismo Mikael Lahti, Töyrylä Maria Annina Orimattila, Unhonen Kirsi-Maarit Lahti Uusitalo Johannes Orimattila Uusitalo Jouni Lauri Eerik Sysmä

Ylimatruusiksi: Tapio Henri Johannes Lahti

Hennalan Upseerikerhon perinteikkäät puitteet tuovat tilaisuuksille erityisen juhlan tuntua. Kuva Merja Hämäläinen, HämR.

SM Perinne-ase kilpailu Mikkelissä 25-26.5.2012

Mikkelissä käytiin Resulin ensimmäiset perinne-ase SM kilpailut lajin historiassa. Mikkelisiin kokoontui ampujia ympäri Suomea lähes 200. Kilpailut olivat siis suuret ja aikaa vievät. Kilpailuissa ammuttiin ensimmäistä kertaa kaikki Resulin perinne-ase lajit joita on 7 erilaista. Tämä oli mahtava suoritus koko järjestelyorganisaatiolta. Kilpailun järjestelyihin osallistui koko piirin alueelta lähes jokainen kynnelle kykenevä. Kilpailua johti erinomaisesti Pirkka Juntunen. Mikkelin ampumaradat ovat kuin tehty tätä ampumalajia silmälläpitäen. Monta kiväärirataa ja pistoolirata on 50 paikainen, sekä kaikki radat noin 400m sisällä toisistaan.

Päijät-Hämeestä osallistui kisoihin pieni mutta pippurinen joukko ampujia. Piiri saavutti 2 pronssia koulu ja kuvio pistoolin joukkuekisas-

sa. Joukkueisiin kuuluivat seuraavat ampujat, Marko Nurminen, Martti Tähkänen, Sakari Paasonen, Tapani Purolinna sekä Marko Patrakka. Martti Tähkänen oli mitalirohmu 4 mitalilla. Martti saavutti hopeaa ja pronssia henkilökohtaisessa pistooliammunnessa ja 2 joukkuemitali pronssia. Onnittelut Martille. Marko Patrakka toimi kilpailujen Teknisenä asiantuntijana.

Sää kilpailupäivinä suorastaan hemmottelee kilpailijoita. Kilpailuisa tehtiin lähes 30 uutta Resulin ennätystä. Parempia olosuhteita ei voisi enää pyytää ampumakilpailulle kuin Mikkelissä oli.

Ensi vuonna taas Hololan Hälvälässä tavaan perinne-ase kilpailujen merkeissä. Täytyy toivoa samanlaisia säitä myös Hälvälään ensi vuodeksi. Kilpailut pidetään Hälvälässä 23-24.5.2013.

Kuvan valkopaitainen Marko Patrakka toimi kilpailujen Teknisenä asiantuntijana.

Alueellinen maanpuolustuskurssi 83 Porvoon öljyjalostamossa

Alueellinen maanpuolustuskurssi nro 83 oli tutustumassa Neste Oil Porvoon jalostamossa 11.5.2012. Kurssi on koostunut 2 kertaa vuodessa jonkin tapahtuman merkeissä ja tällä kertaa se oli kutsuttu Porvooseen Teppo Luodon kutsumana. Teppo toimii Neste Oil:in risk Management tehtävässä Porvoossa.

Teppo oli luonut hienon päivän Porvoon tehtaalla, aluksi teimme tuttavuutta yleisesti Nesteseen ja sen moniin tuotteisiin joita se valmistaa. Tämän jälkeen alkoi tehtaaseen tutustuminen linja-autolla koska alue on niin suuri (700 hehtaaria).

Tapahtumaan osallistui 16 kurssilaista joka oli ihan hyvä osallistumismäärä ottaen huomioon ihmisten kiireet. Kierroksella ei oikein tajun-

nut kuinka isosta alueesta ja tehdas kokonaisuudesta oli kyse. Satamassa oli 5 tankkera odottamassa tyhjennystä. Porvoon tehtaalla on oma palokunta johon kuuluu lähes 50 palomiestä.

Reserviläisen kannalta kun ajattelee kriisin aikaa ja jos joutuisi tehdasta suojelemaan, niin siinä sitä hommaa olisi jonkun verran. Kierroksen jälkeen nautittiin kevyt lounas ja keskusteltiin ajankohtaisista asioista. Sovimme seuraavan tapaamisen Lahdessa järjestettävään turvallisuus ja puolustusmessuille. Teppo Luodolle suuret kiitokset kurssilaisilta kun saimme tutustua jalostamoon.

Marko Patrakka
Kurssin 83
Oltermanni

Mill Jazz, kesän paras puistokonsertti Lahdessa

Jo perinteinen Mill Jazz järjestettiin jälleen Hennalan upseerikerhon edustan puistoalueella 8.6. Paikalla oli yli 2500 innokasta kuulijaa. Ilma suosi, eikä alussa sataneet pari sadepisaraa haitannet ketään kun tulossa oli laadukasta musiikkia. Lahden Varuskunnan historialliset puitteet loi omaa tunnelmaansa varsinkin alueella vähemmän vierailleille. Ammattilaiset ovat ammattilaisia, sen mukana on hyvä nauttia vanhasta ja uudemmas-ta musiikista. Varusmiessoittokunnan urhot oli huomioineet myös paikalle saapuneet perheen pienimmät - heissä on yllättäviä kykyjä ja potentiaalia. Tilaisuut-

ta juontanut paikallinen dj-legendat Tapani Ripatikin oli innoissaan kuulemaan tapahtuman tähtiesiintyjien esityksiä ja haikaili varuskunnan ja tapahtuman menetettyä tulevaisuutta, mutta elämme toivossa?

Lapsille suunnatun esityksen jälkeen alkoi varsinainen konsertti Savon Sotilassoittokunnan johdolla. Seuraavaksi esiintyi Panssarisoittokunta solistiinaan meille vanhemmille tuttu Pepe Wilberg, laulaen aluksi joitain vanhoja hittejä. Sitten, hänelle blues sovituksia tehneen lahtelaisen Markku Peipon sovituksilla hän hurmasi yleisön. Esityksen jälkeen Wilbäri sai jaella

vielä nimmareitaan kuin ennen vanhaan.

Viimeisessä esityksessä Varusmiessoittokunnan Show Band loi painetta idols-menestyjälle Pete Parkkoselle ja haastoivat hänet hikiseen suoritukseen, tulkittaen päivän hittejä. Jos olemme tottuneet näkemään Varusmiessoittokunnan pojat Tattoo-paraateissa vähän jäykkänä, olivat he nyt ihan toista maata. Hyvää musiikkia lennätti niin voltit kuin ilma-spagaatitkin. Show oli erinomaista ja yleisö viihtyi rennossa puistotunnelmassa. Harvemmin saamme Lahdessa kokea vastaavia järjestelyjä ja jäämme odottamaan ensi kesää.

- Varusmiehet haastoi Pete Parkkosen parhainpaansa

- Ennätysmäärä yleisöä nautti Hennalassa

- Pepe Wilberg tunnelmoi

Kuvat Merja Hämäläinen, HämR.

Sotilas-5-ottelun karsinnat Lahdessa, ennätysriikki

Estevinnin ensimmäisellä esteellä Jouni Leppäsaajo, Kanta-Helsingin Reserviupseerit

Karsinnat sekä CIOR sotilasmoniotteluun sekä PM-kisoihin järjestettiin tuttuun tapaan Lahdessa 25.-27.5.2012. Mukana oli myös Viron Reserviupseeriliiton (EROK) edustajat. Kotimaan edustajat antoivat hyvän vastuksen mutta, sekä yksittäiskilpailussa, että liittojen välisessä kisassa voitto valui Suomenlahden etelärannalle Viroon. Kaido Ruul oli voittaja niukasti ennen Simo Jääskeläistä (Kuopion Reserviupseerit) ja Mikko Hautalaa (Raision Reserviupseerit).

Tänä vuonna CIOR sotilasmoniottelu järjestetään Tanskassa heinäelokuun vaihteessa. Samalla kisataan Pohjoismaisesta reserviupseerien maastomestaruus-

desta. Käytännössä kisat ovat yksi ja sama kilpailu. Toki ampumasuunnistusviesti järjestetään erikseen kilpailujen lomassa. Liitto tulee lähettämään kilpailuun kaksi joukkuetta. Karsinnat käytiin Lahdessa upeassa säässä. Mukana kilpailussa oli muutaman viime hetken poisjäännin jälkeen kahdeksan RUL jäsentä, yksi RES jäsen ja kuusi EROK jäsentä. Kilpailut ja sitä edeltänyt harjoittelu meni läpi varsin mukavasti.

Perjantaina oli harjoitukset ja lauantaina alkoi itse kilpailu. Ensimmäisenä lajina oli ammunnat pistoolilla 25 metristä ja kiväärillä, matkana on ratateknisistä syistä 150 metriä. Itse kilpailussa matka tulee ole-

maan 200 metriä. Hyvisä oloissa tulokset olivat kohtuullisen hyviä. Ammunnat voitti Saku Liehu (Jyväskylän Reserviupseerit ja JARU). Hän teki pistooliammunnassa liiton uuden ennätysten 173 pistettä. Entinen ennätys 166 pistettä oli Janne Hyvärisen (Kuopion Reserviupseerit) nimimissä vuodelta 2007. Kiväärin voittotulos oli 170 pistettä. <http://www.rul.fi/reserviupseeriliitto/toiminta/ennatykset/>

Aseiden ja kilpailijoiden huollon jälkeen siirryttiin Saksalan uimahalliin jossa oli vuorossa 50 metrin esteuintakilpailu. Uinti tapahtuu maastopuku päällä joka tässä tapauksessa on ehkä raskain ja hitain puku mitä löytyy, m/91.

Mutta puvusta huolimatta kaikki selvittivät radan läpi ja kukaan ei hukkunut. Vaikka välillä esteet aiheuttivat melkoisia kolahduksia kilpailijoille. Uinnin nopein oli Mikko Hautala ajalla 38,30.

Sunnuntai aamuna aloitettiin Hämeen Rykmentin varuskunta-alueella klo 0800 kilpailun ehkä vaativin osuus. Vuorossa oli 500 metrin sotilasesterata. Siinä 20 erilaista estettä vaikeuttaa matkantekoa. Kilpailussa yritettiin muodostaa mahdollisimman tasaväkiset parit jotta kilpailijat kirittäisivät toisensa mahdollisimman hyvään lopputulokseen. Tiukan kilpailun jälkeen esteradan voittajaksi selvi Viron Steven Linkov ajalla 2:46.

Esteradan jälkeen suoritettiin käsikranaatin heitto. Siinä juostaan 50 metriä, heitetään 5 harjoituskäräkranasta 20 metrin päässä olevaan ympyrään ja jauoksu takaisin alku pisteeseen. Tämä simuloi hiukan itse kilpailun kranaatinheittoa. Ohi menneistä kranaateista tulee sarkoa ja kertynyt aika lisätään suunnistuksen kokonaisaikaan. Kranaattien nopein ja tarkin oli Janne Nieminen (Tuusulan Reserviupseerit).

Suunnistusradan lähtö oli Lahden Urheilukeskuksen Siiri Rantasen-patsaalta. Rata oli 4,9 km pitkä ja maastoaltaan helppoa Lahden maailmancup hiihtojen

maastoa ;) Suunnistuksellisesti suht helpohko rata tarjosi kuitenkin riittävän haasteen ja eroja saatiin aikaiseksi sekä tekniikan että kunnon takia. Suunnistuksen nopein oli Raul Hindov ajalla 35:26. Suunnistuksessa ratkaistiin myös lopullisesti henkilökohtaisen kilpailun voitto joka tällä kertaa meni Viron Kaido Ruulille. Simo Jääskeläinen teki niukasti kokonais tuloksen uuden RUL ennätysten. Uusi ennätys on nyt 7733,5 pistettä.

Voittajat 1. Kaido Ruul, 2. Simo Jääskeläinen, 3. Mikko Hautala

Liiton joukkueeksi Tanskaan muodostui Mikko Hautala, Janne Hyvärinen, Simo Jääskeläinen, Jouni Leppäsaajo, Saku Liehu, Janne Nieminen ja Joakim Siirilä.

Kaiken kaikkiaan kilpailut menivät erittäin hyvässä hengessä läpi ja Lahden Reserviupseereille ja heitä auttaneelle Päijät-Hämeen alueen reserviläisille suuri kiitos onnistuneesta tapahtumasta. Sää suosi tänä vuonna poikkeuksellisesti. Oli lämmin mutta ei liian kuuma. Ja tuuli ei pilannut ammuntoja tai esteratasuorituksia. Kilpailun en-

sikertalaiset Saanamari Manneri ja Jouni Leppäsaajo suoriutuivat todella hyvin kaikista lajeista vähäisellä kokemuksella. Saanamari oli samalla ensimmäinen RUL naisjäsen joka suoritti koko kilpailun läpi. Nyt molemmat ovat yhtä kokemusta rikkaampia, ja ensivuonna ovat varmasti kovasti haastamaassa vanhat kokoneemmat kilpailijat.

Kisapaikalla keskusteltiin myös tulevasta Hämeen Rykmentin lakkauttamisesta. Tämä tulee vaikuttamaan tällaisten kilpailujen vetoon alueella mutta vielä kokonais kuva ei ole täysin selvillä, esim. mitä tapahtuu esteradalle kun rykmentti lähtee. Toivottavasti Lahden kaupungin isät ovat viisaita ja pitävät Lahden urheilullista imagoa yllä tässäkin asiassa ja suorituspaike säilyisi. Hollolan puolella oleva Hälvälän ampumarata on myös varassa kadota kunnan tahdon mukaisesti. Tässäkin loistavat suorituspaike katoaisi ja veisi alueelta urheilullisuutta paljon pois. Olisi hienoa jos Puolustusvoimilla olisi alueelle vielä käyttöä ja näin reserviläisetkin voisivat jatkaa harjoittelua ja kilpailemista alueella.

Huolto

Esterata Lauri Sihvola (RES) ja Saanamari Manneri (Tuusulan Reserviupseerit)

HYVÄ OHJEKIRJA MAANPUOLUSTUSVÄELLE

Viime vuoden puolella ilmestyi kirja, mikä oikeastaan kuuluisi jokaisen reserviläisen ja muissakin maanpuolustusjärjestöissä toimivan lukea. Markus Anajan toimittama Maanpuolustajan juhla- ja seremoniaopas on oikeastaan uusittu ja päivitetty kirja hänen aiemmassaan oppaasta, mutta uusintapainokseen on ollut omat syynsä. Jokainen voi järjestää omat perhe- ja firmanjuhlan, sa miten tahtoo, mutta kun mukana on virallisia symboleja, kuten lippuja tai kunniamerkkejä yms., on syytä noudattaa ohjeita. Erityisesti Anaja korosti kirjan esipuheessa sotilaspuvun käyttöön liittyviä asioita. Niitä ohjaa-

vat normit ovat sitovia myös reserviläisille eli niitä on noudatettava. Kirja pitää sisällään muutamia erityisaloja joihin ei arjessa törmää. Yksi näistä on heraldiikkaa käsittelevä luku.

Kun yhdistys tai järjestö hankii tunnustaa tai lippua, on mahdollisuus vaikuttaa kuinka paljon. Tunnus eli logo voi olla kaunis, silmiinpistävä, helposti tunnistettava jne. Jos taas lähdetään vaakunalinjalle, on noudatettava heraldiikan muotoja. Näitä ovat mm. kilven korot, airut ja ennen kaikkia värit. Heraldisia värejä on vain kuusi eikä niitä kaikkia saa käyttää keskenään.

Reservinupserit ja -aliupseerit saavat tietyis-

sä tapahtumissa käyttää miekkavarustusta, mutta ohjeita miekko-otteista on ollut niukalti tarjolla. Tässä oppaassa ne ovat suorina lainauksina vuoden 1980 sulkeisjärjestysohjesäännöstä. Tekstiä täydentävät erittäin selkeät kuvat. Liput ovat näyttävän osa erillaisia juhlatilaisuuksia ja ovat myös silmiinpistävästi yleisön nähtävinä. Kirjoittaja kuitenkin toteaa, että lipputerminologia ja sen käyttö on valitettavan epätarkkaa. Kirjassa käsitellään kaikkia asiat järjestölipun suunnittelusta, naulaamisesta, siunaamisesta aina käyttöön seka ennen kaikkea yleiset liputus-käytännöt.

Kunniamerkit ja soti-

laspuku liittyvät olennaisesti yhteen. Kunniamerkkien okeassa käytössä on olennaisesti käyttöjärjestys eli miten ripa on rakennettu. Kirja antaa tarkat ohjeet siitä, missä järjestyksessä merkkien tulee olla.

Kun päälle puetaan sotilaspuku, niin tilanne on toinen kuin reserviläiselle yleisemmässä kunniamerkkiasussa, tummassa puvussa. Tummassa puvussa voidaan käyttää nauhassa pidettävien kunnimerkkien lisäksi esim. joukko-osastoristiä, RUK:n ristiä, virka-ansiomerkkiä, sekä Kunnallisliiton etä Kauppkamarin myöntämiä ansiomerkkejä. Kaikki kolme viimeistä ovat ulkoasultaan hy-

vin samankaltaisia, mutta ensimmäistä pidetään muiden kunniamerkkien yläpuolella, muita pidetään alapuolella. Kahta jälkimmäistä ei ole hyväksytty käytettäväksi sotilaspuvussa. Toinen tummassa ja sotilaspuvussa käytettävien kunniamerkkien ero on määrässä. Virallisten kunniamerkkien lisäksi on listattu ”muut isänmaallisen toiminnan ansioristit ja -mitalit”. Näitä on jaettu kahteen kategoriaan joista ensimmäiseen kuuluvia saa käyttää kaikkia, mutta jälkimmäiseen kuuluvia vain yhtä sotilaspuvussa. Esimerkiksi useamman killan palkitseman joutuu miettimään, kannattaako ripa rakentaa vain sotilaspuvun käyt-

töön. Kirja myös ohjeistaa, että muiden kuin puolustusvoimien kurssi-, urheilu- tai vastavien merkkien käyttö ei ole sallittua.

Kirjasta löytyvät myös ohjeet ja perusteet tärkeimpien maanpuolustusjärjestöjen kunniamerkkien anomiseen.

Aivan kaikkiin protokollan ja etiketin kysymyksiin on oppaassa ole paneuduttu. Teoksen erinomaisuuteen kuuluu kuitenkin hyvin kattava lähdeluettelo, josta löytyy tiedot ja taustat niin arjen kuin juhlan käytöstä.

Matti Hilska

Markus Anaja:

Maanpuolustajan juhla- ja seremoniaopas. 167 s. Kustannus Oy Suomen Mies

SOTILAS-5-OTTELUN MAAILMANMESTARUUDET RATKEAVAT LAHDESSA

Suomen puolustusvoimat on saanut jo seitsemän MM-kisat järjestettäväkseen 2000-luvulla. Aiemmat kisat ovat olleet hiihdossa Rovaniemellä (2003), suunnistuksessa Lappeenrannassa (2005), meri-5-ottelussa Upinniemiessä (2007) ja ilmailu-5-ottelussa Tikkakoskella (2008). Lahdessa on järjestetty MM-ammunnat vuonna 2001 ja MM-painit vuonna 2010. Suomen joukkueen harjoittelu kohti kotikisoja on ollut ennen näkemättömän vaihteleva ja haastava. Tällä hetkellä neljä miestä ja kaksi naista käsittelevä tiimi on muun muassa päässyt kolme kertaa leireilemään ulkomaille. Ulkomaan leirit ovat onnistuneet mainiosti, kertoo joukkueen valmentaja, yliluutnantti Mika Nikula Jääkäriprikaatista. - Ensimmäisellä leirillä Portugalissa apuna oli entinen mestariuimari Matti Rajakylä ja toisella leirillä Italiassa teimme yhteistyötä Italian sotilasmaajoukkueen kanssa. Viimeisellä leirillä Itävallassa keskityimme lähinnä ammuntaan. Ryhmän toimintaan on lisäksi tuonut mukavan pistysruiskeen Elixir, Yi

esteiden -urheiluohjelma. Elixir tekee lajia tunnetuksi pitkin vuotta ohjelmasarjalla, joka huipentuu elokuisiin MM-kisoihin. Ryhmän urheilijat ovat Juha Hirsimäki (Hämeen Rykmentti), Mikko Suihkonen (Maanpuolustuskorkeakoulu), Topi Hellenen (Porin Prikaati), Hans Sundqvist (Kaartin Jääkäriykmentti), Liina Vartia (Ilmasotakoulu) ja Maria Hokkanen (Kaartin Jääkäriykmentti). - Minä ainakin olen pyssynyt terveenä ja aika-aulussa. Kohta aletaan kaivamaan maksimaalista suorituskykyä esiin, hymyilee Urheilukoulussa työskentelevä luutnantti Juha Hirsimäki. Juhan harjoittelua on tukenut myös oman toimen ohessa tapahtunut opiskelu fysioterapeutiksi. - Suhtautuminen ja ymmärrys vammoihin ja harjoitteluun on kehittynyt opiskelun myötä, kertoo Hirsimäki. Valmentaja Nikula uskoo yhteen mitaliin, ja luottoa löytyy jo aiemmin menestystä niittäneisiin Hansiin, Mikkoon ja Liinaan. Pari miestä ja pari naista mahtuisi vielä joukkueeseen, jonka lopullinen valinta tehdään Pohjoismaisten mestaruuskisojen jälkeen heinäkuun alus-

sa. Valmennuksen johtaja Pääesikunnasta Jouni Ilomäki olisi tyytyväinen sijoittumiseen kuuden joukkueena. - Tässä lajissa se on kova suoritus, summaa Ilomäki.

Gladiatoreiden laji Sotilas-5-ottelu on todellinen teräsmiesten ja -naisten laji. PM-tasolla kisataan kaksi lajia päivässä tahdilla, mutta MM-kisoissa edetään laji päivässä tahdilla. Kisarupeama alkaa 300 metrin radalla vakiokivääriammunnalla. Toisena kisapäivänä juostaan läpi kaksikymmentä estettä käsittelevä 500 metrin esterata Hennalassa. Naisten radalla jätetään neljä estettä väliin ja muutamiin esteisiin on laitettu helpottavia rakenteita. Kolmas päivä jatkuu esteiden parissa – tällä kertaa Uimastadionilla. Viidenkymmen metrin altaaseen on laitettu viisi estettä, jotka täytyy ylittää tai alittaa. Pisimmän kilpailupäivän muodostanee kranaatinheitto. Kilpailijat heittävät ensin neljään eri etäisyyksillä sijaitseviin maaliympyröihin tarkkuutta, minkä jälkeen on vielä pituusheitto. Neljästä ensimmäisestä lajista koostuu tietty määrä ottelupisteitä, joiden perusteella määrätty

maastajuoksun lähtöjärjestys. Pisteet muutetaan minuuteiksi ja sekunneiksi ja kilpailua johtava urheilija lähtee ensimmäisenä matkaan. Miehet juoksevat kahdeksan ja naiset neljän kilometrin lenkin.

MM-kisojen lisämausteena käydään vielä viimeisenä päivänä joukkueiden välinen viestikilpailu esteradalla.

Tervetuloa Lahteen! Hämeen Rykmentti on järjestänyt PM-tason kisoja jo 2002, 2006 ja 2011, joten järjestelyt ovat varmasti parhaat mahdolliset. Valmistelut alkoivat jo viime vuoden alussa ja avoimet PM-kisat toimivat hyvänä esikisana, sanoo kilpailujen johtaja everstiluutnantti Marko Korpela. Nyt järjestelyjen tahti kiihtyy koko ajan ja ainakin järjestelytoimikunnan parikymmentä jäsentä touhuu kisoihin liittyvissä asioissa lähes päivittäin; viikmeistellään suunnitelmia, laitetaan suorituspaikkoja priimakuntoon ja tehdään yhteistyötä muun muassa Lahden kaupungin ja lähiurheilupuistojen kanssa. Kisoihin odotetaan kolmea ja puolta sataa kisavierasta noin kolmestakymmenestä maasta. Kisojen tarkka ajankohta on 13.-

20.8.2012 ja niiden suojelijana on puolustusministeri Stefan Wallin. Lisätietoja kisoista <http://www.mil.fi/WMPC2012>.

Teksti: Jari Utraiainen
Kuvat: Matti Hilska

Esterata on sotilas-5-ottelun vaihdikkain ja näyttävien laji.

Hämeen Rykmentin Juha Hirsimäki kisa kotikentällä.

Kaitseliitin Tallinnan Malevan vuosipäivä

”HEAD AASTAPÄEV” – HYVÄÄ VUOSIPÄIVÄÄ, kaikuvat iloiset tervehdykset Tallinnan Piritan Lillepaviljonin sisälle johtavien portaiden yläpäässä, jonne allekirjoittanut vaimonsa kera oli kutsuttu viettämään Kaitseliitin Tallinnan Malevan 87. vuosipäivää.

Päivä oli 20.tammikuuta 2012, lumina ja kaunis Tallinna oli herättänyt meidät aamulla lumiaurojen kolinalla valmistautumaan paikallisen isäntämme, kapellimestari Kalev Kütaran kanssa sovittuun tapaamiseen. Puolen päivän tuntumassa tuli aina hymyilevä isäntämme

noutamaan matkalaisia ja saimme pikakursin Tallinnan keskustan eri rakennuksista, niiden aiemmista ja nykyisistä käyttötarkoituksista. Maittavan lounaan jälkeen siirryimme meille varattuun hotelliin, jonne olivat saapuneet myös muut suomalaiset kutsuvieraat, eli Helsingin Reserviupseeripiirin puheenjohtaja res.maj. Sakari Väliahde neljän ryhmäänsä kuuluvan reserviupseerin kera. Majuri Väliahde on jo vakituinen vieras Tallinnassa Tallinnan Malevan ja HRUP:n vuosia jatkuneen tiiviin yhteistyön ansiosta.

Mikä sitten johti siihen, että allekirjoittanut aveti myös mukaan näihin juhliin?

Lahdessa järjestettiin

9.-11.10.2009 Maanpuolustussoittokuntien katselmus, johon kotimaisten osanottajien lisäksi kutsuttiin vieraileviksi soittokunniksi Hemvärnets Musikkår Upsala Ruotsista ja Kaiseliidu Tartu Maleva Orkester Popsiid Virosta. Sain tehtävän toimia viimeksi mainitun 52-henkisen orkesterin yhteysupseerina.

Ruotsalaisten yhteysupseerina toimi Tuomas Komu.

Triossa 10.10. järjestetty konsertti sujui suorastaan riehakkaissa tunnelmissa, musiikin vaihdellessa marsseista swingiin ja iskelmämusiikkiin.

Riemu kohosi katon yläpuolelle illalla kaupungin vastaanoton jälkeen, kun virolaisten soitto alkoi rai- kua Upseerikerholla.

Sunnuntaina järjestettiin vielä kaupunkikierron jälkeen päättäjäsii- rryimme meille varattuun hotelliin, jonne olivat saapuneet myös muut suomalaiset kutsuvieraat, eli Helsingin Reserviupseeripiirin puheenjohtaja res.maj. Sakari Väliahde neljän ryhmäänsä kuuluvan reserviupseerin kera. Majuri Väliahde on jo vakituinen vieras Tallinnassa Tallinnan Malevan ja HRUP:n vuosia jatkuneen tiiviin yhteistyön ansiosta.

Seuraava Maanpuolustussoittokuntien katselmus järjestettiin Lahdessa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimesta 8.-9.10.2011.

Vierailevina orkesterina tällä kertaa ruotsalainen Hemvärnets Musikkår Uppsala ja yhteys-

Kaitseliidu Tallinn Maleva Orkester.

upseerina Tuomas Komu sekä Kaiseliidu Tallinn Maleva Orkester, yhteysupseerina Atte Sarilo.

Virolaisten orkesteri oli tällä kertaa hieman pienempi kooltaan, 32 henkeä, mutta se ei soittoa haitannut. Hieman dramaattikkaakin tuli mukaan, kun yksi soittajista sai sydänkohtauksen laivalla Suomeen saapuessaan ja orkesterin tulo Lahteen viivästyi parisen tuntia, kunnes saatiin varmistettua, että potilas selviää, mutta ei halustaan huolimatta päässyt mukaan soittamaan.

No, Trion konserttiin ehdittiin ruotsalaisten toimittua lämmittelybändinä

ja taas kaikuvat ostoskeskuksen käytävillä swing-, marssi- ja latinorytmit.

Vanhan kaavan mukaisesti kaupungin vastaanotolta siirryttiin Upseerikerholle jossa jo perinteen mukaisesti odoteltiin virolaisten soittoesitystä.

Erytisen juhlavaksi tilanteen teki, että orkesteria johti Viron puolustusvoimien ylikapellimestari evl. Peeter Saan, joka kutsuvieraana seurasi katselmusta seuraavana päivänä.

Tallinnalaisorkesterin soitto sunnuntaina sai suuren suosion, etenkin kun kapellimestari Kalev Kütaran kaksi poikaa lauloivat viimeisen orkeste-

rin esittämän kappaleen, Saarenmaan valssin suomeksi.

Suorastaan haikeiden jäähyväisten aika koitti ja virolaisystävät suuntasivat Helsinkiä ja laivasatamaa kohti.

Vähän ennen joulua sain sitten puhelun Tallinnasta, jossa kysyttiin, onko minulla ja vaimollani mahdollista uhrata 20.-21.1.2012 pieneen matkailuun ja vastattua myöntävästi, minulle ilmoitettiin, että perästä kuuluu.

Mennäänpä takaisin nousemaan Lillepaviljonin portaita. Portaiden yläpäässä meitä odotti Tallinnan Malevan päällikkö, majuri Eduard Nikkari, joka kuohuvien maljojen kera toivotti meidät kutsuvieraat tervetulleiksi. Vastanotosta siirryimme kateettujen pöytien ääreen, käytyämme ensin yläparvella tervehtimässä isäntäämme, kapellimestari Kütaraa, joka orkesterinsa kanssa odoteli juhlan alkua.

Tasan kello 19.00 alkoivat tutut sävelet soida, me lauloimme ”Oi maamme...” ja isäntämme ”Mu isamaa...”.

Malevan päällikkö piti lyhyen puheen, eri alueiden ja aselajien edustajat esittivät tervehdyksensä ja virallinen puoli hoidettiin nopeasti ”pois alta”.

Seisoviin pitopöytiin siirryttiin nopeasti – ruoka oli hyvää ja monipuolista, ja teki hyvin kauppansa. Tässä vaiheessa sain tie-

tää, että osanottajia oli paikalla n. 270 henkeä, ikäkauma 15 – 90 vuotta.

Pääruoan tultua nautiksi, siirryttiin tunnustusten ja ylentämisen pariin, erikoista oli, että koska Kaitseliitin jäsenenä on myös suuri joukko yrityksiä, oli osa tunnustuksista esine- tai tavarapalkintoja, enemmän tai vähemmän isänmaan asiaan liittyen.

Nautimme jälkiruoan ja pääsimme pyörähtelemään tanssialtialle erikseen paikalle tilatun tanssiorkesterin tahdissa.

Lopuksi vielä nautittiin kakkukahvit ja konjakit ja seurusteltiin sujuvasti eri puolilta Viroa saapuneiden sekä Tallinnalaisten Kaitseliitin edustajien kanssa.

Tarton Malevan päällikkö ihmetteli suuresti suomalaisten intoa pienentää puolustusvoimien vahvuutta, mutta vakuutti, että panevat ainakin hanttiin, jos heidän kauttaan yritetään koukata Suomeen.

Kaikki hyvä loppuu aikanaan – lausuimme kiitokset ja hyvästit isännille ja siirryimme muiden suomalaisten kanssa hote- lliimme nukkumaan.

Erytisesti mieleen jäi illasta virolaisten vahva maanpuolustushenki ja –tahto sekä iloisuus – eräs pöytäseurueeseemme kuuluva totesikin, että on ilo viettää vuosipäivää ja yleensä ottaen jokais- ta vapaata päivää omassa maassa.

Atte Sarilo

Atte Sarilo virolaisen isäntänsä seurassa.

USA:n apu Neuvostoliitolle toisessa maailmansodassa

Vähänkään Suomen jatkosodan historiaan tutustunut tietää, että Murmanskin rataa pitkin kulki jatkosodan aikana jatkuva avustustarvikkeiden pohjoisesta satamasta myös Suomen vastaisille rintamille.

Teknillisen Korkeakoulun emeritusprofessori Antti Saarialho luo esityksessään kokonaiskuvaa USA:n mittavasta avusta Neuvostoliitolle, jolloin myös tuon radan merkitys kokonaisuuden kannalta oikeat mittasuhteet.

Prof. Antti Saarialho on sitä mieltä, että luotettava tutkimus nimenomaan avun saajan näkökulmasta odottaa vielä tekijäänsä. Avun antajan näkökulma on jo kauan ollut asiakirjoista luotettavasti tarkasteltavissa.

Prof. Saarialho esitteli 18.5.2006 Hämeenlinnassa Aulangolla RUK:n kurssi 84 perinteisen kursisireteilyn yhteydessä 92 retkeläiselle. Paikalla oli lisäksi edustus Panssariprikaatista ja Patria Vehicles'istä, joihin retkeläiset olivat tutustuneet edellisenä päivänä (mm. Leopard-panssarivaunut ja Patrian AMV-tuotesarja).

Alku 1930-luvulla

USA toimitti 1930-luvulla Neuvostoliitolle (NL) jokseenkin kaiken autoteollisuuden kehittämiseen tarvittavan tiedon, taidon ja laitteet. Merkittävin oli Gorkin autotehdas (GAZ), jota koskeva 13 milj. US dollarin sopimus tehtiin Fordin kanssa toukokuussa 1929. 1930-luvun lopulla GAZ-henkilöautoja sekä kevyitä kuorma-autoja valmistettiin 80-90 000 autoa vuodessa. GAZ-AAA panssariautoa valmistettiin n. 37 000 kpl.

Jouluaattona 1930 lähti Staten Islandista New Yorkista laivalla kaksi Christie-tankkia NL:oon. Malli ei ollut kelvannut USA:n armeijalle. Niistä oli tykit poistettu ja tavaran laaduksi merkitty maataloustraktori. V. 1934 alkoi T-34 panssarivaunun suunnittelu. Se ehti sarjavalmistukseen v.1940 toisen maailmansodan ollessa jo käynnissä. Tässä "Sotkassa" oli Christien jousitus.

Myös NL:n lentokoneiteollisuudelle yhteistyö USA:n kanssa oli erittäin merkittävää jo 1930-luvulla. Toisen maailmansodan työjuhtana tunnetun DC-3:n lisenssivalmistuksesta tehtiin sopimus 1937. Neuvostoliiton ensimmäinen omavalmisteinen DC-3 eli LI-2 valmistui 1940. Niitä tehtiin vuoteen 1954 mennessä kaikkiaan 6 157 kpl.

Merkittävintä kuitenkin olivat United Engineeringin ja General Electricin v.1938 Zaporosheen ja kaksi vuotta myöhemmin Stupinon toimittamat 1680 mm:n alumiinivalssauslaitokset; modernimmat kuin USA:n omalla teollisuudella tuolloin oli. Sodan aikana tuotettiin näiden laitosten materiaaleilla 115 596 sotalentokonetta; joidenkin arvioiden mukaan kuitenkin ehkä vain puolet tästä määrästä.

Kaksi kolmasosaa NL:n (sota)teollisesta kapasiteetista 1930-luvun lopulla oli amerikkalaisperäistä. Näitä olivat Magnitogorskin terästehdas, autoteollisuus, alumiiniteollisuus, traktori/tankkitekiteollisuus (Stalingrad, Harkova, Tseljabinsk), lentokoneiteollisuus, kaasutinteollisuus, autorenkasteollisuus jne.

Lend-Lease – laki (LL)

Maaliskuussa 1941 USA:n kongressi hyväksyi presidentti Franklin D. Rooseveltin haluaman laina- ja vuokralain (Lend-Lease). Laki antoi valtuudet myydä, kuljettaa, vaihtaa, vuokrata, myöntää, lainata tai muulla tavoin toimittaa puolustusellista materiaalia mille tahansa hallitukselle, jonka puolustamisen presidentti katsoi USA:n oman turvallisuuden kannalta elintärkeäksi. Ylärajana oli 1,3 mrd dollaria. Lain pääkohteenä vielä tässä vaiheessa oli Englanti.

Kun Saksa hyökkäsi NL:oon 22.6.1941, Englannin pääministeri Churchill lupasi samana päivänä brittiapua NL:lle. Kaksi päivää myöhemmin USA:ssa Suomen Talvisodan takia jäädytetyt NL:n varat vapautettiin ja NL osti heti 59 hävittäjäkonetta (jokossa ainakin 21 kpl Curtiss P-40 Tomahawk – hävittäjää). 29.6.1941 ulkoministeri Molotov pyysi USA:lta mm. 3000 hävittäjää, 3000 pommikonetta ja krakkauslaitoksia lentobensiinin tuottamiseksi viiden vuoden laina-ajalla.

Vuoden 1941 loppuun mennessä Saksa oli saanut haltuunsa 38 % NL:n viljanviljely- ja karjankasvatusalueista, 84 % sokerintuotantoalueista ja 60 % siiankasvatusalueista. Saksa oli pääsemässä käsiksi Kaukasuksen öljyvaroihin, piiritti Leningradia ja uhkasi vakavasti Moskovaa. NL oli pakotettu siirtämään sotateollisuutensa kauas itään.

Mitä Neuvostoliittoon toimitettiin

Lokakuun 1941 ja elokuun 1945 välisenä aikana USA

Suuriko Lend Lease-apu oli

- 50,208 miljardia USD, noin 13 % USA:n sotamenoista
- Englannille 31,611 miljardia USD (63 %)
- Neuvostoliitolle 11,047 miljardia USD (22 %) (v.2004 dollariin verrattuna kerroin on noin 10,8)
- Englanti avusti Neuvostoliittoa 428 miljoonalla punnalla (puntakin lienee inflatoitunut saman verran kuin dollarikin)
- USA toimitti aseita kaikkiaan 42 maahan.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että Suomelle tuomitut sotakorvaukset olivat 300 miljoonaa USD vuoden 1938 kurssin mukaan ja korvaussumma nousi suoritusajan (vuoteen 1952) kuluessa hintojen nousun myötä noin 450 miljoonaan USD. Kerroin nykydollareihin olisi noin 12.

toimitti NL:oon muun muassa seuraavat sotatarvikkeet:

- 375 833 kuorma-autoa, 51 503 jeeppiä, 35 170 moottoripyörää
- 8 075 traktoria, 7 053 hyökkäysvaunua, joita Englannista lisäksi 7 410 kpl
- 14 795 lentokonetta, joita Englannista lisäksi 7 410 kpl
- 1 900 höyryveturia, 66 dieselveturia, 9 920 tavaravaunua, 1 000 kaatoavaunua, 120 tankinkuljetusvaunua ym.
- 4 478 116 tonnia ruokatarvikkeita
- 2 670 371 tonnia öljytuotteita (mm. noin 7 milj. tynnyriä bensiniä, 70 okt. ja 100 okt.)
- 185 000 kenttäpuhelinta, 670 000 mailia kaapelia ym.

Terästä toimitettiin 2,3 miljoonaa tonnia; riittävästi ainakin 40 000:n T-34 tankin valmistamiseen. NL:n saama 230 000 tonnia alumiinia tyydytti koko sen lentokoneiteollisuuden kahden vuoden tarpeen.

Mainittakoon, että kun Suomi osti sodan jälkeen USA:sta 20 kpl "Trumaniiksi" (Tr2) kutsuttuja höyryvetureita – samoja joita USA oli toimittanut NL:oon parisen tuhatta kappaletta – niissä oli tietenkin valmiiksi meille sopiva raideleveys!

Apu NL:n sotavoimien autokuljetuksille

Merkittävintä LL-apu oli puna-armeijan autokuljetuksille. Syyskuun 20. päivään 1945 mennessä NL:oon toimitet-

Hawker Hurricane oli englantilainen hävittäjä, jota valmistettiin n. 14 000 kpl, joista NL:oon 3000. Myös Suomi osti erän näitä, mutta ne eivät ehtineet Talvisotaan. Oli jo sodan sytyttyä rakenteeltaan vanhentunut, 1930-luvun puolivälistä. Eräs "Battle of Britain"-taisteluvaiheen peruskoneista v.1940. Esiintyi myös NL:n Suomen rintamalla.

Curtiss P-40 Tomahawk oli USA:n sodan alkuaikojen hävittäjä, mutta ei vetänyt vertoja Spitfire- Hurricane- tai Messerschmitt-BF-109 hävittäjille. Tehoton yläkorkeuksissa.

North American P-51 Mustang oli sodan keskivaiheen hävittäjä, myös NL:ssa ja sen Suomen rintamalla. Eräs parhaista mäntämoottorilla varustetuista hävittäjistä.

Antti Saarialho, TKL ja professori on syntynyt Sortavalassa 4.8.1933. Toimi viimeiseltä Teknillisen Korkeakoulun auto- ja työkonetekniikan professorina 1982–1996, ja vararehtorina 1985–1991. Toimi lukuisissa alan luottamus- ja johtotehtävissä. Sivutoiminen Korkeimman hallinto-oikeuden yli-insinööri-neuvos 1984–2000. Ilmasotakoulun reserviupseerikurssi n:o 19 (1952-53), sotilasarvo majuri.

tiin 409 526 sotakuorma-
autoa. Kun USA huip-
puvuonna 1943 tuotti
648 404 sotakuorma-
autoa, niin NI sai huippuvuo-
den seitsemän kuukauden
tuotannon! Arvioiden mu-
kaan tämä oli Neuvostoliit-
ton sotaa edeltävän ajan
autotuotantoon verrattu-
na noin 2,5 vuoden tuo-
tanta. Lisäksi on todetta-
va LL-autojen olleen tek-
nillisesti uusinta mallia
NI:n omien ollessa ”van-
hempia lisenssituotteita”.
US-kuorma-autot olivat
suurimmaksi osaksi 6x6-
tyyppiä eli kolmiakselisia,
kaikilla pyörillä vetäviä, ja
etuvinssillä varustettuja.

LL-apu ja rautatiekuljetukset

Neuvostoliittoon toimi-
tettiin lähes 2000 vetu-
ria. Oma valmistus vv.
1942–1945 oli vain 92 ve-
turiä. 1930-luvun puoli-
välissä NI:n rautateillä oli
noin 20 000 höyryvetu-
ria. NI:ssa valmistettiin
v.1941

30 000 rautatievaunua
mutta vuosina 1942–1945
vain 1 087 kpl. LL-apu-
na toimitettiin yli 10 000
vaunua.

Ratakiskojen tuotan-
to Neuvostoliitossa laski
sotavuosina kymmenes-
osaan. Noin 90 % tarvitta-
vista kiskoista eli 622 100
tonnia saatiin LL-apuna.

Venäläisen lähteen mu-
kaan (Sokolov) ”Suuren
Isänmaallisen Sodan aika-
na vain Lend-lease toimi-
tukset estivät Neuvostoliit-
on rautatiekuljetusten
halvaantumisen”. Erääs-
sä toisessa lähteessä to-
detaan (Frankson-Zet-
terling: Kurskin taiste-
lu, WSOY 2002): ”Tuskin
on liioiteltua väittää, että
NL:n sotavoimien kyky
siirtää itsensä ja huolton-
sa oli riippuvainen Britan-
nian ja ennen kaikkea Yh-
dysvaltojen tuesta”.

Avun toimitusreitit

Lend-Lease avun toi-
mittamisessa käytettiin
kolmea pääreittiä: Mur-
mansk ja Arkangel, Per-
sian käytävä (Basra ym.),
sekä Neuvostoliiton Kau-
koita eli mm. Vladivostok
ja Uelkal.

Myöhemmin käyttöön
tulleita sivureittejä olivat
NI:n arktinen reitti sekä
Mustanmeren reitti niin
pian kuin Välimeri oli saa-
tu pois Saksan hallinnas-
ta.

Siten Murmanskin sa-
tama ja vv. 1915–1917 ra-
kennettu 1752 km:n mit-

tainen rata oli tärkeä,
mutta ei ainoa reitti. Mur-
mansk ja Arkangelin
reittien käyttökelpoisuu-
ta paransi yhdysrata Soro-
kasta Obozerskajaan Ar-
kangelin-Vologdan radal-
le.

Liittoutuneiden saat-
tue PQ 17:n kohtalo ke-
säkuussa 1942 merkitsi
ratkaisevaa käännekoh-
ta sota-avun laivauksis-
sa Murmansiin. Saattue
koki katastrofaalisen koh-
talon: Matkaan lähteneis-
tä 36 aluksesta määräsa-
taman saavutti vain 13 lai-
vaa eli 23 upotettiin las-
teineen.

Laivojen mukana me-
netettiin 3 350 ajoneuvoa,
430 panssarivaunua, 210
pommikonetta sekä noin
100 000 tonnia muuta so-
tamateriaalia. Määräsata-
maan saatiin 164 panssa-
rivaunua, 87 lentokonetta
ja 896 autoa.

Liittoutuneiden oli pak-
ko kehittää uusia LL-avun
toimitusreittejä. Näitä oli-
vat aikaisemmin mainitut
Kaukoita ja Persianlahti.
Näillä reiteillä kuljetetut
tonnimäärät lisääntyivät
kin merkittävästi vuosina
1943 ja 1944.

Lentokoneiden toimitusreitit

Aluksi pääreitti sekä Eng-
lannista että USA:sta oli
laivoilla Murmansiin
ja Arkangeliin, kunnes
v.1942 avattiin kaksi uut-
ta reittiä.

Eteläinen reitti kulki
Iranin kautta, jossa pää-
osa koneista koottiin ja
lennettiin NI:n eteläosiin.
Vain pommikoneita len-
nettiin USA:sta Etelä-
Amerikan rannikkoa seu-
raten Brasiliaan josta val-
tameren ylilennon jälkeen
Afrikan kautta Suezin ja
Persian lahden pohjuk-
kaan Abadaniin. Näin oli
menetelty jo aiemminkin
toimitettaessa LL-koneita
Englannin Afrikan ar-
meijalle.

Uusi pohjoinen reitti
Alaskasta Siperiaan (AL-
SIB) avattiin 29.9.1942,
kun avun saajan epäluulot
USA:n tarkoituspäristä
olivat hälvenneet! Ame-
rikkalaiset lensivät kone-
neet ensin Alaskaan, Fair-
banksiin, jossa ne luovu-
tettiin vastaanottokomis-
sionille. Tätä pohjoista rei-
ttiä myöten toimitettiin
Alaskan ja Siperian kautta
lentämällä 8 095 konetta.
Neuvostoliittolaiset len-
täjät lensivät tätä reittiä
myöten materiaalin kulje-
tuslentoja avustuskoneil-
la myös itse jopa Great

Falls’ista Montanan osa-
valtiosta saakka.

Vuosittain Siperian
kautta toimitettiin seura-
vat lentokoneäärät:

114 konetta v.1942, 2465
konetta v.1943, 3 033 ko-
netta v.1944 ja 2 482 ko-
netta yhdeksän kuukau-
den aikana v.1944.

Kaikkiaan Neuvostoliit-
toon toimitettiin ALSIB-
reittiä 8 095 konetta, Iran-
in kautta 3 868 konetta,
Murmansiin laivattuina
1 232 konetta ja lentäen
yli Atlantin 993 konetta,
yhteensä 14 828 ”tactical
aircraft”-konetta.

USA:n vaikutus II maailmansodan kulkuun

USA:n vaikutusta koko-
naisuudessaan on pidet-
tävä ratkaisevana. Kun
autoteollisuuden massa-
tuotannon menetelmät
otettiin sotatarviketuot-
annossa käyttöön, oli
jälki todella massiivis-
ta. Seuraavassa esitetyt
prosenttiluvut tarkoitta-
vat USA:n osuuksia liit-
toutuneiden ja Saksan
(liittolaisineen) yhteen-
lasketusta tuotannosta.

P a n s s a r i v a u n u -
ja 101 000 kpl – 35 %;
2 200 200 sotilasajoneu-
voa – 48 %; 240 00 lent-
konetta – 52 % (esim.
Ford valmisti Consoli-
dated B-24 Liberator –
pommikonetyyppiä Wil-
low Run-tehtaalla tavoit-
teena ”kone tunnissa”);
260 000 tykkiä – 36 % se-
kä 34 600 laivaa. Olen-
naista on, että monitahoi-
nen teknillinen apu Neu-
vostoliitolle oli alkanut jo
1930-luvulla!

Avun arviointia maaso-
dan kannalta

Saksan voittamiseen
NI:n saamien maasto-
kelpoisten kuorma-
autojen valtavalla määrällä oli
merkittävä osuus. Kesäl-
lä 1943 US-autoja oli nel-
jäosa, sodan lopussa jo
2/3 Puna-armeijan autois-
ta. Ilman tämän kaluston
apua Puna-armeija ei oli-
si mitenkään ehtinyt Ber-
liiniin ajoissa; esimerkik-
si huhtikuussa 1945 Kon-
jevin armeijalla oli 18 000
kuorma-autoa, ja näistä
15 000 oli LL-autoja!

Vuoden 1942 loppu-
puolen taisteluihin Lend-
Lease-apu ei vielä kun-
nolla ehtinyt. Neuvos-
toliitto selviytyi puolus-
tusvaiheesta olennaises-
ti omin voimin ja sai mah-
dollisuuden nostaa sota-
tuotantonsa huippuluke-
miin hyökkäyssotaa var-
ten. Sotatuotannon kan-

nalta merkittävää tekno-
logian siirtoahan oli ta-
pahtunut jo 1930-lu-
vun puolella USA:sta – ja
myös Saksasta. ”Elävän
voiman” osalta tilanne oli-
kin sitten toinen!

Avun arviointia ilmasodan kannalta

Tästä näkökulmasta ehkä
tärkein seikka oli USA:ssa
v.1935 keksitty mene-
telmä iso-oktaanin val-
mistamiseksi. Lentoko-
neen polttoaineen oktaa-
niluku saatiin kohotettua
100:ksi, lyijytettynä jopa
vielä korkeammaksi. Täl-
lä puolestaan oli lentoko-
neiden suorituskyvyn pa-
rantamisen kannalta rat-
kaiseva vaikutus.

Pommikoneiden laki-
korkeus ”nousi” kolme
kilometriä, ja toimintasä-
de kasvoi 2500 km kun
moottoreita voitiin ahta-
taa enemmän ja kulutus-
ta alentaa polttoaineseos-
ta laihentamalla ilman na-
kukuksen pelkoa.

Hävittäjäkoneista saa-
tiin sama teho 28 litran
moottorista kuin saksalai-
set saivat 40 litraisistaan.
Heillä kun oli pitkään käy-
tettävään omien laitos-
tensa tuottamana vain 80-
90 oktaanin bensiiniä vah-
vasti lyijytettynä.

NI ilman LL-apua?

”Kaiken kaikkiaan voi-
daan arvioida, että il-
man Lend-Lease apua
Neuvostoliitto olisi ehkä
kyennyt vain oman maa-
alueensa takaisin valtaa-
miseen Liittoutuneiden
huolehtiessa Saksan lo-
pullisesta kukistamisesta”
(Allen&Loewen).

Ehkä asia on paljolti
noin, mutta merkittävää
oli myös se mitä NI:n so-
tapotentiaalilla kannalta oli
USA:n teollisuuden avulla
tapahtunut jo 1930-luvul-
la. Unohtaa ei myöskään
voi NI:n ja Saksan tekno-
logista yhteistyötä 1920-
ja 1930-luvuilla.

Voidaan arvioida, että
USA:n 1930-luvulla myy-
mä teknologia yhdessä
Lend-Lease avun myötä
saadun tietotaidon kanssa
nosti NI:n tekniikan ta-
soa jopa 50 vuoden verran
– 8-10 vuodessa!

NI:n omaa arviointia

Aina vuoteen 1985 saak-
ka neuvostoliittolaiset
lähteet ovat vähätelleet
LL-apua. Esimerkik-
si Neuvostoliiton sota-
historia vuodelta 1947 ei
mainitse sitä ollenkaan!
V. 1963 turvallisuuspal-

velu nauhoitti marsalkka
G.K.Zhukovin lausuntoja
kirjailija K.Simonoville:

”Nyt sanotaan, etteivät
liittoutuneet koskaan aut-
taneet meitä. - - Kuiten-
kaan ei voida kieltää et-
teivätkö amerikkalaiset
antaneet meille niin pal-
jon materiaalia, jota ilman
emme olisi voineet muo-
dostaa reservejämme ja
jatkaa sotaa. - - Jouduim-
me sotaan Saksaan ver-
rattuna teollisesti takapa-
juisena maana. - - Ilman
amerikkalaisia ’Studebek-
kerit’ emme olisi saaneet
tykistöämme mihinkään -
- kyllä suuressa määrin ne
tarjosivat meille rintama-
kuljetukset.”

Lopuksi

Aiheen käsittely oli jär-
keväää aloittaa 1930-lu-
vun puolelta, koska siel-
tä USA:n apu Neuvostoliit-
toon jo alkoi. Itse kun-
kin arvioitavaksi jää, mikä
oli ennalta saadun ja mi-
kä sodanaikaisen materi-
aaliavun merkitys, kun pi-
tää mielessä että tuolloin
tuotetuista tarvikkeis-
ta Lend-Lease apuna tu-
li noin 80 % säilykkeistä,
92 % uusista vetureis-

ta, 30 % taistelulentoko-
neista, 57 % lentokone-
polttoaineesta, 53 % rä-
jähteistä, 74 % kuorma-
autoista, yli 60 % autojen
polttoaineista, 74 % ras-
kaista autonrenkaista, 88
% radiolaitteista, 53 %
kuparista, 56 % alumiinis-
ta, 24 % panssariajoneu-
voista .

LL-apua ei kuitenkaan
pidä tarkastella ”mus-
tavalkoisena” tai nyky-
kielellä ”on-off”-ilmiö-
nä. Kaikkea ei voi tie-
tenkään mitata dollarein-
a tai tonneina; lisäksi
sodan ajan tilanteiden ja
LL-toimitusten todellisten
vaikutusten tutkiminen
on vielä kesken.

Avun antajan näkökul-
ma on asiakirjoista jo kau-
an ollut luotettavasti tar-
kasteltavissa. Aiheellis-
ta olisi, että Lend-Lease
avusta vihdoinkin tehtä-
isiin ennakkoluuloton ja
puoleen tai toiseen vähät-
telemätön, luotettava tut-
kimus avun saajan näkö-
kulmasta.

(PowerPoint-pohjaises-
ta esitelmästä toimittanut
Erkki Tunkkari)

*Douglas A-20 Boston koneita NI sai n. 3000 kpl. Ke-
vyt pommikone soveltuivat myös tiedusteluun, torpedoko-
neeksi ja raskaaksi yöhävittäjäksi. Korvasi Englan-
nissa Blenheim-pommittajat. Pommitti NI:n tunnuk-
sin myös suomalaisia sotilas- ja siviilikohteita.*

*Neuvostoliittoon toimitetuista n.400 000 sotakuor-
ma-autosta suurin osa oli kolmiakselisia, kaikil-
la pyörillä vetäviä ja etuvinssillä varustettuja (6x6).
GMC-kuorma-auto oli tuttu näky Suomenkin
maanteillä sodan jälkeen.*

LINNOITUSTEKNIikka II-KURSSI

MPK:n kurssina toteutettu Linnoitustekniikka II – kurssi oli saanut pääkouluttajaksi luutnantti evp. Tomi Kouvosen Keuruun Pioneerirykmentistä. Edellistalvena pidetyn I-osankin pääkouluttajana toiminut Kouvonen helpotti kurssinjohtajan, ltn (res) Tuomo Pohjantulen työtaakkaa huomattavasti tuomalla kurssille viimeisen tietotaidon pioneeria-selajista. Oppimateriaalina käytettiin Maanpäällisen linnoittamisen käsikirjan luonnoksen osia suurhiekkasäkkilinnotteista. Kurssin vahvuus oli 25 henkilöä, joista pari jäi saapumatta.

Kurssi oli suunniteltu yhteistyössä HämR:n kanssa siten, että rakennettavat asemat palvelevat myös jatkossa varusmieskoulutuksessa ja PHMAAKK:n harjoituksissa. Tiedusteltuun paikkaan suunniteltiin ja rakennettiin puurunkoinen, katettu pystyasema suurhiekkasäkeistä sekä 60 cm:n suurhiekkasäkeistä yhden henkilön makuuasema, 'kk-pesäke'.

HämR:stä saimme kurssin käyttöön pyöräkuormaajan ja kuljetuskalustoa. PionR:stä lainasimme suursäkkien ja hiekkasäkkien täyttölaitteet. Puutarvaa olimme saaneet lahjoituksena [Vierumäen Teollisuudelta] Soranotopaikka ja kuljetusjärjestelyt oli suunniteltu siten,

että kaluston- ja ajankäyttö oli mahdollisimman tehokasta. Siksi aikataulu piti kellontarkasti ja kurssin väepelin, Timo Vennon huolto pelasi taukoihin nähden tarkasti.

Saapumisiltana vietiin hiekkasäkit ja täyttölaitteet sorakuopalle valmiiksi seuraavan aamun toimintaan. Koko kurssi tutustui tehtäviin, joiden tarkoituksena oli asemen rakentaminen. Miten toimitaan täyttöpäikällä (Perusteet hiekkasäkkien täyttölaitteiden käyttöön oli annettu jo Linnoitustekniikka I-kurssilla), missä järjestyksessä työt tulee tehdä ja miten hiekkasäkkien asennus käytännössä tapahtuu.

Kurssilaiset jaettiin aluksi kahteen osastoon, joille osoitettiin tehtävät: Yksi osasto lähti pyöräkuormaajan kanssa sorakuopalle täyttämään hiekkasäkkejä ja lastamaan niitä kuorma-autoon. Toisen valmisteli rakennuspaikan ja ensimmäisen kuorman saavuttua alkoi rakennustyö, joka jatkui koko päivän lukuunottamatta virkistäviä kahvi- ja lounastaukoja. Osastoja vaihdettiin, jotta kaikki saivat tuntumaa sekä täyttööseen.

Ohjeen mukaisesti rakennettaessa pystyasema 2-3:lle taistelijalle valmistuu kokoneelta neljän hengen joukolta kuudes-

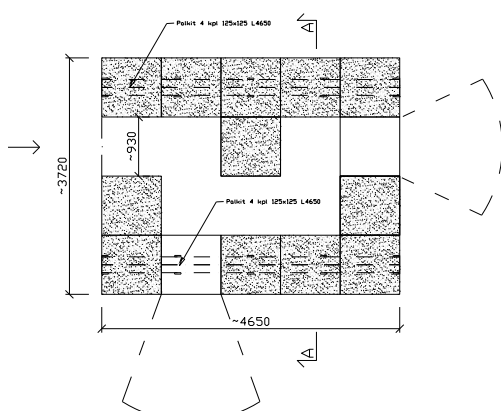
sa tunnissa. Makuuasema kahdelta rakentajalta alle tunnissa. Koska tämä oli ensimmäinen rakennelma, ja opetuksen tehokkuuden vuoksi käytimme hiukan runsaammin aikaa. Kokonaisuudessaan lähes 60 soratonnin siirtäminen täyttöpäikältä hiekkasäkeihin ja rakennettuihin asemiin vei joukoltamme koko viikonlopun.

Asema antaa suojan KvKRH:n kranaateille Työjärjestys pystyaseman rakennuksessa on seuraava:

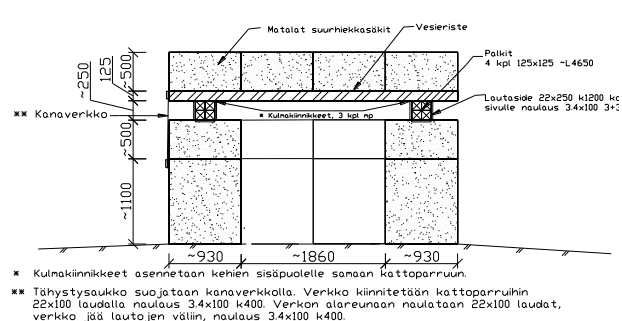
1. Tasoitetaan rakennuspaikka max. 1:50 kaltevuuteen.
2. Valmistetaan tukikehät.
3. Asennetaan ensimmäinen säkkikerros. Laudasta voidaan tehdä mallikehä, jonka mukaisesti aseman seinät asennetaan.
4. Siirretään tukikehät aseman sisälle, mahdollisimman lähelle seiiniä. Tarvittaessa voidaan leikillä muotoilla säkkejä.
5. Asennetaan ala- ja vinositeet.
6. Asennetaan aseman sisäiset hiekkasäkit. 'Sirpaleseinät'.
7. Tiivistetään ja tasoitetaan ensimmäinen suurhiekkasäkkikerros. Tasaisuusvaatimus on sama kuin pohjankin kanssa.
8. Asennetaan toisen kerroksen matalat (60cm) suurhiekkasäkit.
9. Tiivistetään ja tasoitetaan toinen säkkikerros.
10. Asennetaan kattoparrut alkaen reunimmaisista, jotka kiinnitetään nautoilla kehiin. Loput parrut asennetaan pääty-parrujen väliin mahdollisimman lähelle toisiaan.
11. Asennetaan kattoparrujen päälle vesieriste (kevytpeite tms.)
12. Asennetaan katon matalat hiekkasäkit keskeltä alkaen.
13. Katon säkit asennetaan mahdollisimman lähelle toisiaan.
14. Tasaat katon säkkien täyttö.
15. Asennetaan aseman ympärille kanaverkko etenkin aukkojen eteen estämään mahdollisten heitteiden tunkeutuminen aseman sisälle.
16. Muotoillaan ampuma- ja tähytyspaikat käyttäjän vaatimusten mukaisesti.

Kuva 1 Suursäkkien täyttölaitte, kuva 2 Kattoparrujen asennus, kuva 3 Viimeinen säkki paikoillaan

Kuva 9 1.2.2 Pohja

Kuva 10 1.2.2 Leikkaus A-A

Turvallisuus ja Puolustus 2012 27.-29.9.2012

Turvallisuuden suurtaapahtuma - yhdessä turvalliseen arkeen

Kuudennet kansainväliset Turvallisuus ja Puolustus 2012 -messut antavat erinomaisen kuvan Suomen kokonaisturvallisuudesta ja siitä, miten jokainen meistä voi olla mukana rakentamassa turvallisempaa yhteiskuntaa. Messuilla on yli 160 toimintanäytöstä ja tietoisuutta, lisäksi seminaari- ja koulutustarjonta on vaikuttava, esimerkkinä kansallinen kärkiseminaari Yhteiskunnan turvallisuusfoorumi 2012. Näytteilleasettajia on yhteensä 160 kaikkiaan 17:stä eri maasta. Erittymisesti viranomaiset ja hallinnon edustajat ovat mukana laajasti. Huoltovarmuuskeskus on yksi kaikkiaan 17:stä viranomaistahosta. Tärkeimmät yhteiskunnan turvallisuuteen ja turvallisuusteknologiaan

liittyvät viranomaiset, järjestöt ja yritykset ovat mukana Turvallisuus ja Puolustus -messuilla Lahdessa 27.-29.9.2012. Turvallisuuden suurtaapahtuma on suunnattu sekä alan ammattilaisille että suurelle yleisölle.

Ministerivierailu 28.9.2012

Puolustusministeri Carl Haglund avaa perjantaina 28. syyskuuta Lahden Messukeskuksessa järjestettävän Yhteiskunnan turvallisuusfoorumi -seminaarin. Kansallinen, korkeatasoinen seminaari pureutuu yhteiskunnan turvallisuuteen sekä ajankohtaisiin turvallisuusteemoihin. Ministeri Haglundin lisäksi puhujina kuullaan alan huipputasiantuntijoita. Ministeri Haglund tapaa vie-

railullaan myös yritysten edustajia. Koululaisluokille ja opiskelijoille on varattu "Ministerin kyselytunti" klo 13.40-14.00, jolloin ministeri vastaa koululaisten kysymyksiin.

"Kaikkien puolustusvoimat" ensi-iltaelokuva

Puolustusvoimat esitetytty messuilla tavalisuudesta poikkeavalla tavalla. Urheilu- ja Messukeskuksen Suurhalliin rakennetaan 600-paikkainen auditorio, jossa 20 x 6 metrin jättikuvapinnalla esitetään ensi-iltaelokuva puolen tunnin välein koko messujen ajan. Jokainen messuvieras saa näin mahdollisuuden kokea vaikuttavan, 15 minuutin mittaisen dokumentaarisen elokuvan. "Emme

halua esitellä tällä kertaa Puolustusvoimia pelkillä koneilla. Vaikka panssarivaunu on mielenkiintoinen väline, se ei kerro miten sitä käytetään, kuka sitä käyttää tai miten se liikkuu. Puolustusvoimien laaja toimintaympäristö on helpompi esittää elokuvan keinoin," kertoo elokuvan tuottaja yliluutnantti Tommi Kangasmaa. Elokuva on koottu mm. Combat Camera -tiimin ja Maanpuolustuskorkeakoulun, tv-sarjojen - kuten Taistelulენტäjät ja Taistelusukeltajat - materiaaleista. Pääesikunnan viestintäosaston tuottaja Tommi Kangasmaa koosti elokuvan yhteistyössä Century Filmsin kanssa. Elokuvan ohjaaja ja leikkaaja on Janne Rehmonen. Elokuvan on tarkoitus luoda tunnelmia ja mielikuvia. Se ei ole perinteiseen tapaan informatiivinen tuote, jossa kerrotaisiin lukuja, tehtäviä tai avattaisiin organisaatiota. "Se materiaali jaetaan elokuvan jälkeen salista poistuttaessa. Koska elokuvan nimi on "Kaikkien Puolustusvoimat", toivon tuottajana, että se jättää myös sellaisen tunteen, että Puolustusvoimat on tiivis osa yhteiskuntaa. Me kaikki olemme mukana, reserviläisinä, veronmaksajina, äiteinä, isinä, siskena, lapsina. Suomen Puolustusvoimat suojelee kaikkia Suomes-

Survival TRACK

KOKO PERHEEN TURVALLISUUSKISA

sa asuvia - ikään, sukupuoleen, uskontoon tai aatteeseen katsomatta," toteaa elokuvan tuottaja Tommi Kangasmaa.

Huoltovarmuus on ihmistä varten

Huoltovarmuudella tarkoitetaan kykyä sellaisen yhteiskunnan taloudellisten perustoimintojen ylläpitämiseen, jotka ovat välttämättömiä väestön elinmahdollisuuksien, yhteiskunnan toimivuuden ja turvallisuuden sekä maanpuolustuksen materiaalien edellytysten turvaamiseksi vakavissa häiriöissä ja poikkeusoloissa. Huoltovarmuuden kannalta olennaista eivät ole kriisien tai häiriöiden alkuperäiset syyt, vaan niiden vaikutukset taloudellisiin ydintoimintoihin. Huoltovarmuuskeskuksen toimitusjohtaja Ilkka Kananen painottaa, että kyse on ennen kaikkea arjen huoltovarmuudesta, jota hoidetaan matallalla profiililla.

"Nyky päivän näkyviä tilanteita ovat olleet mm. sikainfluenssa, ko-

vat pakkastalvet ja tietoverkkohyökkäykset, joissa Huoltovarmuuskeskusta ja huoltovarmuusjärjestelmiä on tarvittu. Hätätiedotejärjestelmät joukkoviestimisessä on luotu tiedotus- ja varoituskanavaksi kansalaisille poikkeustilanteissa, tämänkin ylläpidosta HVK huolehtii," toimitusjohtaja Ilkka Kananen toteaa. Huoltovarmuuskeskuksen toiminta perustuu pitkäaikaiseen ja tiiviiseen yhteistyöhön julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä.

Päivitetty messuohjelma löytyy messujen internetsivuilta: <http://www.lahdenmessut.fi/tupu2012>

Orimattilan Reserviläiset ry

Keijo Lindströmin muistokilpailu reserviläiskiväärillä

TULOKSET

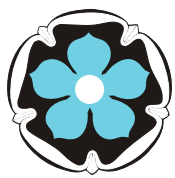
Reserviläiskivääri 5 ls
Tulokset: 1) Mika Rouhiainen 31+40=71, 2) Heikki Pajuvesa 29+36=65, 3) Tepo Lainio 26+38=64, 4) Mauri Lumislahti 32+28=60, 5) Erkki Loponen 33+21=54, 6) Tapani Ojanen 13+37=50, 7) Pertti Oksanen 23+18=41, 8) Veijo Suvanto 16+23=39, 9) Tauno Backman 11+21=32, 10) Kyösti Oksanen 22+5=27

Mika Rouhiainen ja Veijo Suvanto

Teppo Lainio

PÄIJÄT-HÄMEEN, ETELÄ-HÄMEEN JA PIRKANMAAN PIIRIEN VÄLISET ILMA-ASEKISAT

Kivääri

sarja alle 50 v

1. Susanna Jaatinen	Lahti	76	79	155
2. Kirsi Asukas	Lahti	59	70	129
3. Terhi Savolainen	Lahti	55	67	122
4. Hannele Saarinen	Kärkölä	64	53	117
5. Katja Heinonen	Lahti	47	49	96

sarja yli 50 v

1. Marja Könönen	Lahti	59	45	104
2. Liisa Holma	Kärkölä	45	45	90
3. Hannele Airola	Kärkölä	47	36	83
4. Auli Väisänen	Lahti	24	50	74

Pistooli

sarja alle 50 v

1. Susanna Jaatinen	Lahti	72	78	150
2. Katja Heinonen	Lahti	68	67	135
3. Kirsi Asukas	Lahti	69	63	132
4. Terhi Savolainen	Lahti	44	30	74

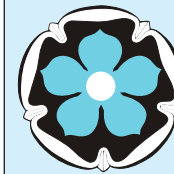
sarja yli 50 v

1. Eeva Vilander	Orim.	81	88	169
2. Sirkka Yli-Savola	Lahti	77	90	167
3. Marja Vottonen	Orim.	63	64	127
4. Maarit Autio	Orim.	49	70	119
5. Kirsi Rajavuori	Orim.	50	55	105
6. Marja Rainio	Orim.	31	22	53

Parhaan pistooliampujan kiertopalkinnon sai Sirkka Yli-Savola (alakuva).

Parhaan kivääriampujan kiertopalkinnon sai Susanna Jaatinen (yläkuvan alarivissä toinen vas.)

Piirien välisen kiertopalkinnon sai Päijät-Häme Etelä-Hämeen ja Pirkanmaan piireistä ei ollut edustajia kisoissa (yläkuva).

MNL Päijät-Hämeen Piiri ry

- 1.- 2.9. Liittohallitus, Rak. 3 Hennala
- 3.9. Piirin syyskauden avaus, Aikuiskoulutuskeskus Lahti
- 7.9. SUOMI SÄVELIN – konsertti Puolustusvoimain Varusmiessoittokunta ja Saara Aalto, Konserttitalo Lahti
- 17.9. Piirihallitus
- 18.9. Päijät-Hämeen Maanpuolustus- ja Kansalaisjärjestöjen yhteistyöryhmän kokous, HämR:n auditorio
- 22. – 23.9. MPK Järjestyksenvalvojan kaasusumutinkoulutus, Hennala
- 27. - 29.9. Turvallisuus ja Puolustusmessut, Lahti
- 6. – 7.10. Koulutus- ja ampumaviikonloppu, Hälvälä
- 10.10. MPK Hygieniapassikurssi, Hennala
- 13.10. Veljestuki ry:n kirkkojuhla
- 18.10. Piirin syyskokous, Orimattila
- 27. – 28.10. Syysliittokokous, Lranta
- 3.11. Sotiemme Veteraanien kirkkotilaisuus
- 10.11. Sotilaskodin myyjäiset
- 5.12. Koululaisten Itsenäisyyspäivän juhla
- 6.12. Itsenäisyyspäivän juhllaisuudet
- 11.12. Piirihallituksen joulupuuro

Päijät-Hämeen Reservipiirin TOIMINTAKALENTERI 2012

SYYSKUU

xx.9 Piirin haulikko mestaruuskilpailut Orimattila
22.9 Maastokilpailu Padasjoki
22.9 Kansallinen Falling plate kilpailu Vesivehmaa
23.9 Veteraanikävely
28.9 Rul liittohallitus Lahti
29.9 Rul Liiton neuvottelukunnan kokous Lahti
27-29.9 Turvallisuus ja puolustusmessut Lahti

LOKAKUU

3.10 Hämeen rykmentin vuosipäivä
15.10 Piirin syyskokous

MARRASKUU

17-18.11 Reserviläisliiton syyskokous Savonlinna

JÄRJESTYKSEN VALVOJAN KAASUSUMUTINKOULUTUS 22.-23.09.2012.

Päijät-Hämeen Koulutus- ja tukiyksikkö järjestää **Järjestyksen valvojan kaasusumutinkoulutuksen 22.09.- 23.09. 2012** Lahden varuskunnassa.

KURSSIN TAVOITE:

Antaa oikeus kaasusumuttimen kantamiseen järjestyksenvalvojan työtehtävissä ja työmatkoilla.

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ:

Järjestyksenvalvojan kaasusumutinkoulutus on 11 oppitunnin mittainen. Koulutus koostuu yleisestä osiosta (6 h) ja kaasusumutinosiosta (5 h) Tämän koulutuksen suorittaneet voivat hakea poliisilta lupaa kaasusumuttimen kantamiseen järjestyksenvalvojan työtehtävissä ja työmatkoilla. Koulutus on sisäasiainministeriön asetuksen (1121/2010) 4 §:n opetussuunnitelman mukainen.

Henkilöllä on oltava voimassa oleva järjestyksenvalvojakortti, sillä se on edellytys kurssille pääsyyn.

Varustus: Verryttelypuku vast. Sisäsaliin sopivat jalkineet

KURSSIN AIKATAULU:

Lauantaina 22.09.2012

* Ilmoittautuminen Hennalan kasarmin pääportilla klo 08.00.

* Kurssi jatkuu lauantaina klo 16.00 saakka.

Sunnuntain 23.09.2012 aikataulu julkaistaan lauantaina.

KURSSIN HINTA ON 60 €

ILMOITTAUTUMINEN PÄÄTTYY 16.09.2012

Ilmoittaudu kurssille

Kurssinjohtaja Kuusinen Antti

antti.kuusinen@maakuntakomppania.fi

050-559 8926

Koulutus- ja ampu- maviikonloppu

6.-7.10.2012

Koulutus – ja ammutaviikonloppu on Päijät-Hämeen Koulutus- ja tukiyksikön vuoden pääharjoitus. Harjoituksen tarkoituksena on kehittää kurssilaisten aseiden käsittely- ja ampumataitoja sekä eri välineiden käsittelytaitoja. Harjoitus toteutetaan VEH-perusteisena harjoituksena, joissa osasta toiminta perustuu tilanteenmukaiseen toimintaan. Harjoitus on avoin kaikille asiasta kiinnostuneille. Henkilöt, joille ei voida lähettää VEH-kutsua osallistuvat harjoitukseen MPK:n kurssina. Koulutus toteutetaan yhteistyössä Hämeen Rykmentin kanssa. Harjoitus koostuu seuraavista kurssikokonaisuuksista:

Koulutus ja ammutaviikonloppu 6.-7.10.2012 (0900 12 12123)

Harjaannuttaa reserviläisten puolustusvoimien välineiden käsittelytaitoja sekä eri jalkaväen aseiden asekäsittelytaitoja ja suorittaa ammuntoja

Tiedustelukurssi 2 6.-7.10.2012 (0900 12 12114) Soveltaa käytännössä Tiedustelukurssi 1:llä opetettuja asioita.

Pioneerikurssi 6.-7.10.2012 (0900 12 12104) Kerrata pioneerivälineiden ja räjähdysaineiden käyttöä.

Toteuttaa koulutusjoukkueille 7.10.2012 pioneerivälineiden opetus

Yllä olevat kurssit alkavat ilmoittautumisella Hälvälän ampumaradan tauluvarastolla 6.10. klo 07.30

Kenttämuonituskurssi 5.-7.10.2012 (0900 12 12112)

Harjoituksen muonituksen toteuttaminen kenttäkeittimellä.

Harjoitustoimiston ja huollon kurssi 5.-7.10.2012 (0900 12 12128)

Kurssien perustaminen, varustaminen, huoltaminen (ml ensiapu ja kuljetukset) ja purkaminen sekä kotiuttaminen.

Kurssi vastaa 7.10.2012 viestirastin ja ensiapurastin toteuttamisesta koulutusjoukkueiden koulutukseen liittyen

Yllä olevat kurssit alkavat ilmoittautumisella Hennalan kasarmialueella rak 31:ssä 5.10. klo 16.30

Kurssille ilmoittautuminen tapahtuu MPK:n verkkosivujen kautta <http://www.mpk.fi/paijat-hame>

Linkki ilmoittautumiseen kurssille <https://www.mpk.fi/Default.aspx?tabid=171&tap=0&ryhma=P%C3%A4ij%C3%A4t-H%C3%A4meen>

Tervetuloa Koulutus- ja ammutaviikonloppuun!

Tärkeitä linkejä

Päijät-Hämeen Reservipiiri: www.rul.fi/paijat-hame

Reserviupseeriliitto: www.rul.fi

Reserviläisliitto: www.reservilaisliitto.fi

Reserviläisurheiluliitto: www.resul.fi

Maanpuolustuskoulutusyhdistys: www.mpsy.fi

Puolustusvoimat: www.mil.fi

MP-myymälä: www.maanpuolustusyhtio.fi

JO YLI 50 VUODEN AJAN OLEMME KERTONEET

KAIKEN KUKKASIN

AALTOSEN PUUTARHA OY

Porvoonjoentie 10, LAHTI

Puh. 03 735 2323

Fax 03 735 2223

Asepiste

ASEET JA TARVIKKEET

Launeenkatu 82, puh. (03) 881 0444

www.asepiste.fi

ORIMATTILAN TAPETTI JA VÄRI OY

Kärrytie 3, 16300 ORIMATTILA
puh. (03) 871 250, fax (03) 871 2550
www.orimattilantapettijavari.fi

**MAALIT, TAPETIT, KAAKELIT,
LATTIAT, TAKAT, KYLPYHUONEKALUSTEET,
KIRENA -SÄILYTYSJÄRJESTELMÄT**

FERROPLAN

Kuljetinratkaisut

Takoiantie 4

16300 Orimattila

www.ferroplan.fi

Luotettava Autotalo Laakkonen

www.volkswagen.fi

**Dieselmaasturirintamalta
ei mitään uutta:
Tiguan voitti taas!**

Volkswagen Tiguan 4MOTION on kevään tuplavoittaja: ensin tuli voitto Auto Bild -lehden dieselmaasturivertailussa ja nyt TM:n testissä. Tiguanista todettiin mm.: "Volkswagen sen sijaan on ajo-ominaisuuksien puolesta puhtaasti henkilöauto ja vieläpä esimerkillinen sellainen. Sen eteen voi heittää suoraa, mutkaa, kuooppia ja eri kelejä". TM:n testiryhmä toteaa myös, että "Välipitokuluissa edullisin on Volkswagen".

Tiguan-mallisto alk. autoveroton hinta 26.160
+ arvioitu autovero 9.282,10 (CO₂-päästöllä 185 g/km)
= kokonaishinta alk. 36.042,10 sis. toim.kulut 600

Yhdistelmäkulutus 6,4-9,9 l/100 km, CO₂-päästö 167-234 g/km.
Kuvan auto erikoisvarustein.

Loppupisteet	
1. Volkswagen Tiguan	366
2. Audi Q5	343
3. BMW X3	332
4. Volvo XC60	330
5. Land Rover Freelander	310
6. Nissan X-Trail	305

Loppupisteet	
Volkswagen Tiguan 2.0 TDI	9,1
Subaru Forester 2.0 TD XE	8,3
Ford Kuga 2.0 TDCI Titanium	8,2
Renault Koleos 2.0 dCi Dynamique 4.0	8/2009

Autotalo Laakkonen

Ajakatu 261, Lahti, vaihde 03 8832 200
Automyynti ma-pe 9-18, la 10-14
Huolto ja korjajaamo ma-pe 8-16
Varaosamynti ma-pe 8-17

Esa Lanta 0500-770 037 Pasi Silén 050-5929 009
Riitta Lavikkala 050-4203 110 Marko Ryyppö 050-3397 663
Markku Makkola 050-9190 282

volkswagen.laakkonen.fi

Päijät-Hämeen ILVES No 2/2012, 55. vuosikerta.

Päijät-Hämeen ILVES on Päijät-Hämeen Reservipiiri ry:n tiedotuslehti, joka lähetetään kaikille jäsenmaksunsa suorittaneille jäsenille. Päijät-Hämeen Reservipiiriin kuuluvat sekä Suomen Reserviupseeriliiton että Reserviläisliiton alueen paikallisyhdistykset.

Seuraavien lehtien ilmestymisaikataulu

Nro 3/2012 ilmestyy n. 15.10. (materiaali ja ilmoitukset 1.10.)

Toimituksen osoite: Päijät-Hämeen Reservipiiri Päijänteenkatu 5 A,
15140 Lahti ♦ www.rul.fi/paijat-hame

Päätoimittaja: Juha Tarnanen, kultaty@tarnanen.inet.fi

Puheenjohtaja/toiminnanjohtaja: Juha Tarnanen, kultaty@tarnanen.inet.fi

Piirisihteeri: Marko Patrakka, markopatrakka@phnet.fi

Jäsenrekisterivastaava: Juha Nuoritalo, juha.nuoritalo@phnet.fi

Taluspäällikkö: Hannu Nieminen, hanski.nieminen@mbnet.fi

Ampumavastaava: Marko Patrakka, markopatrakka@phnet.fi

Nettivastaava: Miikka Hurmalainen, miikka.hurmalainen@iki.fi

Painopaikka / lehden taitto: Padasjoen Kirjapaino, Padasjoki.